

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Georgikon Campus
Vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzés

Letelepedési szokások vizsgálata
- a fókuszban Magyarpolány -

Belső konzulens:	Dr. Lukács Gábor egyetemi docens
Társkonzulens:	Szanati Angéla egyetemi tanársegéd
Készítette:	Szita Mirabella E1DSJ8 nappali tagozat
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet Agrárgazdaságtani és Agrárpolitikai Tanszék	

Készthely

2023

Tartalom

1.	Bevezetés és célkitűzés.....	3
2.	Irodalmi áttekintés.....	5
2.1	Magyarpolány története.....	5
2.2	Egyházi műemlékek	7
2.3	Műemléki védelem alatt álló lakóépületek	9
2.4	Népviselet.....	10
2.5	Élő sváb hagyományok	11
2.6	Magyarpolányi Német Nemzetiségi Óvoda és Mini Bölcsőde.....	12
2.7	Német Nemzetiségi Általános Iskola Magyarpolány	13
2.8	Magyarpolányi Passió	14
2.9	Életfa Turisztikai Központ.....	16
2.10	Nemzetközi Művésztelep Magyarpolányban	17
2.11	Magyarpolány testvértelepülései.....	19
3.	Népesség alakulása	20
3.1	Országos változások	20
3.2	Népesség Veszprém vármegyében.....	21
3.3	Magyarpolány népességének alakulása	22
4.	Saját vizsgálat eredményei	23
4.1	Módszertan.....	23
4.2	Interjú Magyarpolány polgármesterével	24
4.3	Kérdőíves felmérés eredményei	27
5.	Következtetések és javaslatok.....	34
6.	Összefoglalás	37
	Köszönetnyilvánítás	38
7.	Szakirodalom jegyzéke	39
8.	Táblázat- és ábrajegyzék.....	41
	Nyilatkozatok.....	44

1. Bevezetés és célkitűzés

Az elmúlt évszázadban megfigyelhetővé vált, hogy a népesség letelepedését más-más okok befolyásolták. Minden időszaknak megvolt a maga sajátossága, mely hol politikai, hol társadalmi szempontok szerint alakult. Szakdolgozatomban ezeket a tényezőket szeretném vizsgálni, hiszen egyszer az életben a letelepedés kérdése mindenkit érintett, érint és érinteni fog. Mindamellett, hogy az egyének számára is egy nagy befolyással bíró döntés, fontos kérdés a települések vezetői számára is, hiszen céljuk, hogy minél népszerűbbé, élhetővé és kedveltté tudják tenni az általuk irányított helységet.

Dolgozatomban elsősorban lakóhelyem, Magyarpolány népességének alakulásával szeretnék foglalkozni, mivel mindig is szívemen viseltem sorsát, melyet mi sem bizonyít jobban, mint hogy a 2022 nyarán tartott időközi választáson képviselőjelöltként indultam. A lakók bizalmat szavaztak nekem, így azóta már képviselőként segítem fejlődését. Magyarpolány Veszprém megyében található közel 1300 főt számláló sváb település. Festői szépségét az adja, hogy a Polányi Hosszúhegy és a Kálvária-hegy közti völgyben helyezkedik el, erdőkkel övezett környezetben.

Tősgyökeres „polányiként” láthattam az elmúlt több, mint 20 év változásait és érezhettem ennek hatásait. A település nagy fejlődésen ment keresztül, mely egyrészt köszönhető az itt élőknek, a vezetésnek és természetesen az országos politika is nagy befolyással bírt erre. Nem volt kérdés számomra, hogy otthonomat szeretném vizsgálni, mivel ide jártam óvodába, általános iskolába, itt él családom (és én is szeretnék itt letelepedni). Úgy gondolom, nagy hatással volt rám, hogy gyermekkoromat egy ilyen békés, harmonikus és összetartó környezetben tölthettem el. A rengeteg kulturális-, sport-, és egyéb rendezvények, melyek nálunk rendszeresen kerülnek megrendezésre mindenkire építő és fejlesztő hatással bírnak, az mellet, hogy az emberi kapcsolatok kialakításában is nagy szerepet játszanak.

Az elmúlt éveket nézve tapasztalható, hogy a család és otthonteremtési támogatások szintén hozzásegítették Magyarpolányt a fejlődéshez. Rengeteg fiatal pár, család talált otthonra kicsiny falumban ezeknek köszönhetően.

Természetesen szakdolgozatomban ki szeretnék térni a megyei, régiós és országos változásokra is, mert ezek ismerete is fontos a témát illetően. Munkám során az 1946-os évtől végzem vizsgálatomat, hiszen eddigre lett vége a II. világháborúnak, rendeződtek a határok.

Az általam vizsgált egyik alapkérdés az, hogy az emberek mi alapján választják ki, hogy hova költözzenek, hol alapítsanak családot, esetleg hol szeretnék eltölteni nyugdíjas éveiket? Milyen adottságok, tényezők és programok a fajsúlyosak számukra ebben a kérdésben? Ezen téma körbejárásához készítettem interjút Magyarpolány polgármesterével és egy online kérdőívet, amit a közösségi média felületemen osztottam meg, így vizsgálatomat 141 vélemény támasztja alá.

2. Irodalmi áttekintés

2.1 Magyarpolány története

Első írásos feljegyzés 1162-ben említi Polányt, mint bakonybéli bencés apátság birtokát, 1198-ban pedig a zirci apátságé. 1336-ban Polyán (Poján) néven szerepel, mely szláv eredetű név, jelentése „mezeiek”. 1402-ben Magyarpolyand néven említik, 1752-től Magyar és Németpolány, majd 1899-től Magyarpolány, ahol erős agrárgazdaság és a német katolikus mentalitás jellemezte a hétköznapiakat. A község jellegét 1941-ben még a mezőgazdasági termelés szabta meg, 833 keresőjéből mindössze 48 foglalkozott iparral. 1939 és 1945 között a helybelieknek a világháború miatt sok szörnyűséget kellett átélniük. A

1. ÁBRA:
MAGYARPOLÁNY
CÍMERE

környező erdőkben ástak bunkerokat, ahol próbáltak elbújni a katonák elől, később bevonultak az oroszok, és a történelemből ismert szörnyűségeket itt is elkövették, rettegésben tartották az ittenieket. Ezekről az eseményekről több elmesélés is van olyanoktól, akik átérték. A II. világháború után a falu a fokozatosan iparosodó Ajka vonzásába került, így az ipari foglalkoztatottság vált elsődlegessé.

1946 és 1948 között a magyarországi németiséget megfélemték. A sváb kitelepítések során közel negyedmillió embert űztek el otthonából. Ez alól Magyarpolány sem volt kivétel. 1948-ban 150 családot, 605 személyt, akik német anyanyelvűeknek vallották magukat az 1941-es népszámláláson kitelepítettek Németországba (a Demokratikus Köztársaság területére). Szokták mondani, Magyarországot németként hagyták el, Németországban magyarként fogadták őket. A kitelepítéskor mindent maguk mögött kellett hagyniuk, az általuk művelt földeket, állataikat, használati tárgyaikat. Szokták mondani, hogy egy bőrönddel ülhetek fel az őket elszállító lovaskocsira, abba kellett becsomagolniuk egész addigi életüket. Helyükre és az általuk hátrahagyott házakba 121 családot, telepítettek, az Alföldről – ők lettek a telepések, és Felvidékről – ők a felvidékiek. Ezeket a családokat a szebb házakba költöztették, ha még sváb család lakott ott őket átköltöztették akár egy pár házzal arrébb lévő rosszabb épületbe. Több film is feldolgozza ezeket a történeteket, melyekben még ma is élő olyan idős emberek beszélnek ezekről a történetekről, akik gyermekként részesei voltak ennek a folyamatnak. A sváb emberek kimondottan szorgalmas és dolgozó emberek voltak, rengeteg állatról és növényről gondoskodtak. A mesélők nagy szívfájdalomként említik, hogy a betelepítettek nem foglalkoztak a kitelepítettek által hátrahagyott állatokkal és földekkel, amiken már csak aratni kellett volna, mindig csak annyit termeltek be,

amennyit éppen elfogyasztottak, a többit hagyták elpusztulni. A megbolygatott faluban nem volt egyszerű az élet, az őslakosok és a betelepítettek között nem volt felhőtlen a viszony, nem akartak közösen élni, dolgozni. Kezdetekben éppen ez miatt a konfliktus miatt elképzelhetetlen volt, hogy a kettő csoportból származók összeházasodjanak. A kitelepítések még tovább is tartottak volna, azonban a tífuszjárvány a faluban is megjelent. Rengetegen veszítették életüket. A járvány terjedésének megállítása céljából leállították a kitelepítéseket, sőt az orvosok a járvány eltűnése után is még azt jelentették, hogy bizony még jelen van, ezzel is mentve a még itt maradt németeket.

1956 után fejlődés indult, megépült az orvosi rendelő, a kultúrház, autóbuszváró, óvoda. Ez idő tájt álltak neki szilárd burkolatú utak és járdák építésének is. 1977-ben Magyarpolány önálló közigazgatási községgé nyilvánították, mely hatalmas előrelépésnek számított (addig Ajkához tartozott). Későbbiekben, mikor rendeződtek a politikai viszonyok sok kitelepített tért vissza a faluba. Azonban nekik az életüket itt teljesen a nulláról kellett felépíteniük, a régi házukban már mások laktak. Gondoljunk bele, milyen érzés lehetett nekik a ház előtt elsétálni, melyben éltek és látni, hogy már más éli ott boldog és felhőtlen életét.

2. ÁBRA: MAGYARPOLÁNY TÉRKÉPE (Forrás: Településképi arculati kézikönyv)

Az 1990-es évek körül tudott a nemzetiségi élet újjáéledni, ekkor alakult meg az első nemzetiségi önkormányzat, elkezdtek támogatni a nemzetiségi nevelést, oktatást az intézményekben, a nemzetiségi énekkarok működését és Magyarpolány svábságáról szóló kiadványok szerkesztését és kiadását. A helyi néprajzi gyűjtésekben nagy szerepe volt Ebele Ferencnek, néhai magyarpolányi plébánosnak, aki elsőik között foglalta össze az itteni svábok szokásait.

A betelepítettekhez való hozzáállás miatt gyakran még napjainkban is azt mondják más települések lakói, hogy a polányiak senkit nem fogadnak be, aki ideköltözik. Erre a kijelentésre reagálva egy 80-as éveiben járó tősgyökeres magyarpolányi sváb asszony, Veisz Anna fogalmazta meg véleményét, mely azóta szállóigévé vált: „A polányiak befogadnak mindenkit, akit tud köszönni, meg aki az utcán lenyírja a füvet!”

2.2 Egyházi műemlékek

Szent László római katolikus templom: 1761-től 1773-ig épült az egykori Németpolány és Magyarpolány határán, ezzel is igyekezve a két település lakóit összekapcsolni. A templom művészeti stílusa a későbarokk, rokokó és klasszicizmus között uralkodó füzérdíszes, copf stílus, ezért megtalálható mindhárom művészeti irány jellegzetessége. A településen manapság is minden vasárnap megtöltik a hívők a templomot a szentmise alkalmából. A középkorban a temető a templom körül volt, nincs ez másképp Magyarpolányban sem. A temetőben több XIX. századi barokk stílusú faragott kőkereszt található, illetve az ótemető részben még fellelhető 163 német nyelvű síremlék, melyeket az Önkormányzat a németországi testvértelepülés, Zwönitz hozzájárulásával a közeljövőben felújít, ezzel is tisztelve a német nyelvű betelepültek emlékének.

4. ÁBRA: SZENT LÁSZLÓ TEMPLOM HÁTTÉRBE A KÁLVÁRIÁVAL (saját fotó)

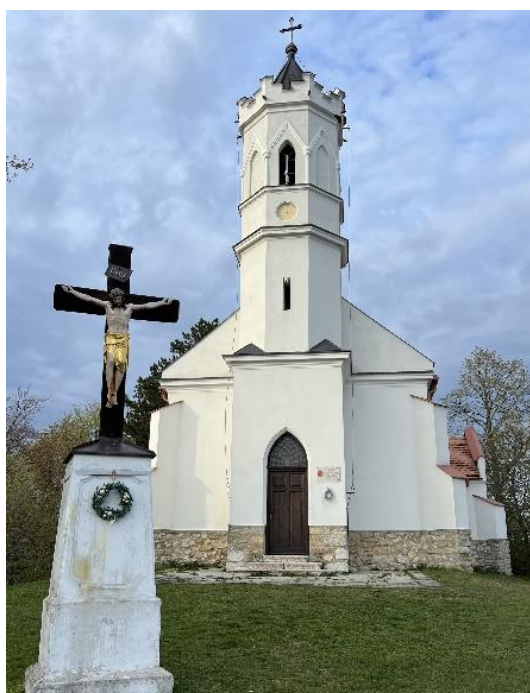
3. ÁBRA: NÉMET NYELVŰ SÍREMLÉK (saját fotó)

Római Katolikus Plébánia: A templommal átellenben a dombon XVIII. századi, barokk plébániaépület áll. A templomtól egy fahíd vezet át a műemlék épülethez. Az 1866-ban írt plébániatörténet szerint, egy régi szerzetesi szállót alakítottak át 1785-ben lelkészi lakássá. A mai plébániaház átépítése 1785-ben történt meg. Sok akkoriban készült berendezési tárgy fennmaradt és megtekinthető eredeti állapotában. Ezek közül a legértékesebb darab, az ebédlő falába beépített, két gazdagon faragott tálalószekrény és átadó ablak. A falut 1965 és 2013 között szolgáló plébános élt itt utoljára, az épület azóta bemutatótérként működik és néhány alkalommal egyházi és önkormányzati rendezvények, kiállítások színtere.

Keresztek: A faluban az utak mentén és a temetőben 12 keresztt található, melyeket Isten dicsőségére, vagy valamely családtag emlékére állítottak az itt élő katolikus családok vagy a község, de van olyan is, melynek készítettője ismeretlen. Az idős asszonyok szoktak keresztjáró napokat tartani, melyek alkalmával körbejárták a kereszteket, környezetüket rendbe rakják, virágot visznek és mindegyiknél elmondanak egy imát. Ezek a keresztek is sorban újulnak meg, pályázatoknak és közösségi összefogásnak köszönhetően.

Kálvária: 1770 körül építették a község felett emelkedő dombra. 173 lépcső vezet fel, az indulásnál a Fájdalmas Szűz kőszobra, fent a neogótikus stílusban 1910-ben épült Fájdalmas Szűz-kápolnája található. A pihenőinél öt sátozott épületben közel életnagyságú, népies, faragott, festett faszobrok ábrázolják Krisztus keresztútját, melyeket egy sváb testvérpár alkotott. A domb tetejéről csodálatos kilátás nyílik a környező településekre és a Déli-Bakony hegyvonulataira. A kálvária

alján található az „amerikai kereszt”, mely az Amerikába kivándorló családok adományaiból készült. A Kálvária és az alján lévő tér ad minden évben színteret a híres Magyarpolányi Passiónak.

6. ÁBRA: FÁJDALMAS SZŰZ-KÁPOLNA (saját fotó)

5. ÁBRA: 4. STÁCIÓ SZOBRAI (saját fotó)

7. ÁBRA: KILÁTÁS A KÁLVÁRIÁRÓL (saját fotó)

2.3 Műemléki védelem alatt álló lakóépületek

A Petőfi utca máig felidézi a régi faluszerkezetet, más néven a Műemlék utca. Itt található közel száz épület, az 1900-as évek elején épült bakonyi kőből készült parasztházak, boltozatos tornácokkal, mellvéddel, oszlopos hosszú tornáccal, melyek általában két házzal készültek a régi családi viszonyoknak megfelelően. A házak fehérre meszeltek, tetejüket régen nád, napjainkban cserép fedi. A homlokzaton általában két kisméretű ablak és egy tornácra nyíló ajtó foglal helyet,

8. ÁBRA: PETŐFI UTCA (saját fotó)

melyek felett a tűzfal teljes hosszában egy sor cserépből álló vízvezető van. A padlás szellőzőnyílása a homlokzat csúcsában van, hosszúkás, gyakran kereszt alakú. A szellőzőnyílás alatt rendszerint feltüntették az építető nevének kezdőbetűjét és az építés évét (KÖNYV1). A bakonyi falvakban gyakoriak az ilyen házak, azonban máshol összefüggő utcásor nem található. Ezekben a házakban napjainkban is laknak. A település 1992-ben megkapta a nemzeti örökség részének tekintett országos, illetve helyi védettséget élvező műemlékek ápolásáért az Europa Nostra-díjat, ezt megelőzően az Országos Műemléki Felügyelőség 1968-ban 46 házzal népi műemlékké nyilvánította az utcát (sajnos a műemlék épületek száma azóta 4-gyel csökkent). E műemlékek között található a falu tájháza, melyben, megtekinthetőek nemzeti örökségünk ereklyéi, nagyszüleink használati- és berendezéstartályai, eszközei, népviselete. Egyfajta falumúzeumként működik, hogy az idelátogatók is megtekinthessék ezeket az értékeket. Érdekes, hogy ebben az utcában gyakran vásárolnak házat olyanok, akik egyszer ellátogattak a településre és annyira megtetszett nekik az utca, épületek hangulata, hogy szeretnének akár egy hétvégi házat is kialakítani itt. Aki belevág egy ilyen hagyományos lakóépület felújításba bizony számolnia kell vele, hogy szigorú szabályok fogják őt kötni a renoválás során. Nem mindegy a cserép színe, anyaga, formája, akár beleszólhat a műemlékvédelem a konyhában található csempe kiválasztásába is és még sok másba. Ennek ellenére sokan nem riadnak vissza a feladattól, hiszen tudják, ha ezeknek megfelelnek utána egy rendkívül szép és hangulatos otthonuk, nyaralójuk lehet, melyet sokan meg fognak a későbbiekben csodálni.

2.4 Népviselet

Magyarpolány lakóinak legjellegzetesebb, hagyományos kultúrájának legtovább élő emléke a népviselet volt. Az asszonyok fapapucsot, bő szoknyát, blúzt és kendőt viseltek. Más-más színű szoknyát hordtak hétköznapi napokon és ünnepnapokon. A legények nadrágot és kucsmát, a házasemberek csizmanadrágot és sildes sapkát vagy kalapot hordtak inggel. A viselet, főleg a női rendkívül gazdag és változatos volt. Manapság hétköznapi napokon már nem figyelhető meg a népviselet, azonban svábbálok alkalmával sokan tisztelegnek a hagyományoknak és bújnak népi ruhába.

Azon szerencsések közé tartozom, akik ismerhették dédszüleiket. Még emlékszem „polányi” dédmamámra, aki a hagyományos sváb öltözetet hordta hétköznapi napokon is. Gyermekként azt hittem, a kendő csak az ős hajszálak eltakarására szolgál, és később értettem csak meg, jöttem rá, hogy ez hozzátartozott a sváb nők mindennapjaihoz kortól és hajszíntől függetlenül.

2.5 Élő sváb hagyományok

Christkindlspiel: 1960-ig élő hagyomány volt karácsonyoként a betlehemes játék a településen, majd 1983-tól egy helybeli asszony jóvoltából a mai napig egy élő hagyomány. Minden házba bemenve előadnak egy német nyelvű énekes színdarabot, ezzel Kisjézus születését köszöntik az iskolás gyerekek. A covid19 járvány sajnos megnehezítette ezt a szokást, de 2022-ben már újra el tudtak indulni a résztvevők. A képen, mely 1988 körül készült, látható, hogy milyen ruhában és kellékekkel mennek a szereplők, illetve ott van az az idős hölgy, Herbert Józsefné is, aki betanította a gyerekeket. Külön büszkeség számomra, hogy a fotón szerepel édesanyám is.

9. ÁBRA: CHRISTKINDSPIELBEN RÉSZTVEVŐK 1988 KÖRÜL (a fotó nagyszüleim képgyűjteményéből származik)

Pfingstnegl: Pünkösdkor kihajtották a fiatalok a teheneket a legelőre, aki utolsónak ért ki (őt tartották a leglustábbnak), őt a többiek feldíszítették ágakkal virágokkal. A mezőről a faluba jőve a pünkösdi bohócot mondókéval csúfolva kísérték és próbálták letépni róla a gúnyját, hogy kiderüljön ki volt az utolsó aki kiért az állatokkal. Napjainkban már nem a legelőre hajtás következményeképp

10. ÁBRA: A PFINGSTNEGL FELVEZETÉSE (Forrás: Magyarpolány Hivatalos Facebook oldala)

válk valaki „bohóccá”, hanem általában 2 lelkes jelentkezőt öltöztetnek be a helybeli asszonyok ágakkal és virágokkal, akiket a gyermekek a Fő téren mondókával várnak és csúfolással fogadnak, majd pedig rövid idő alatt megszabadítják őket a jelmezüktől. Örömmel gondolok vissza azokra az időkre, mikor gyermekként félve ugyan, de én is kergethettem a Pünkösdi bohócokat. A képen látható, hogy népi öltözetben vezetik fel a bohócokat a „kergetőzés” színterére.

Osterbrunnen: Magyarpolány főterén a csobogót az életet adó víz tiszteletére ünnepi pompába öltöztetik húsvétkor. Ez egy Németországból és Svájcban indult hagyomány, melyet a település 2022-ben vett át először. Ilyenkor egy ünnepség keretén belül a gyerekek tojásokkal, papírszalagokkal, húsvéti díszekkel teleaggatják a már elkészült fenyőágakkal körberakott tojás formájú állványt. Ilyenkor az általános iskolások és óvodások is csoportfoglalkozás keretében készítenek díszeket és közösen kivonulva az óvónénikkel és tanítókkal körtáncot ünneplik ezt az időszakot.

11. ÁBRA: OSTERBRUNNEN (saját fotó)

Svábbál: A faluban szokás volt bálokat tartani, volt időszak, mikor minden vasárnap mulatság volt. Napjainkban Magyarpolányban évente 1-2 alkalommal kerül sváb bál megrendezésre, melyek alkalmával sváb zenéket játszó zenekar (általában Johann's Kapelle) gondoskodik a talpalávalóról. Ilyenkor a jelenlévők szívesen viselnek hagyományos sváb ruhát. 2023-ban hagyományteremtő céllal a bálra meghívást kaptak abban az évben 18. életévüket betöltők, ezzel is népszerűsítve azt. Kár lenne, ha a fiatalok nem vinnék tovább ezeket a hagyományokat, hiszen ezek által is közelebb kerülhetünk őseinkhez, megismerhetjük általuk, hogy hogyan éltek és mulattak ők.

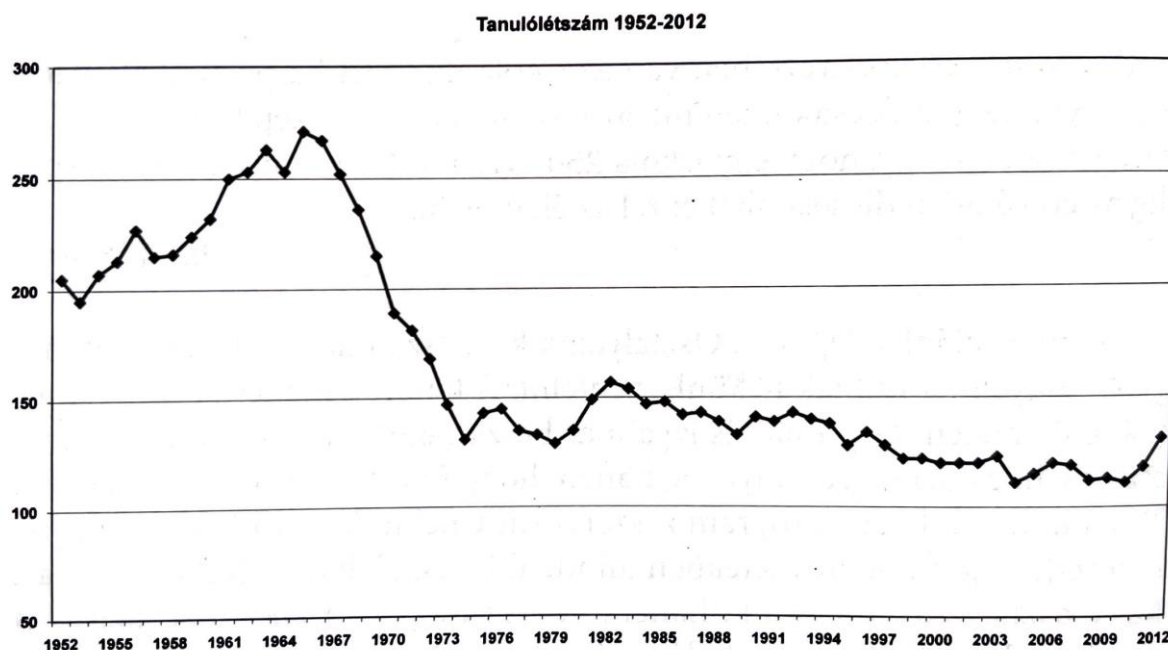
2.6 Magyarpolányi Német Nemzetiségi Óvoda és Mini Bölcsőde

1964. szeptemberében megnyitotta kapuit az óvoda, mely 50-55 gyermek befogadására volt alkalmas. Azóta is hatalmas fejlődésen ment keresztül, 1984-ben, 2006-ban, majd 2012-ben is felújításon esett át, hogy a helybeli gyerekek minden igényét kielégítse. Egy nagyobb beruházás került 2023. áprilisában átadásra, melynek köszönhetően egy tornaszoba készült, amelyet a falu minden gyermeke használhat. 1997 óta az intézmény kétnyelvű, mindkét csoportban folyik német nemzetiségi nevelés, mely leginkább az óvodás korosztály életkori sajátosságainak megfelelő dalok, mondókák, mesék, mozgásos játékok tanulásában nyilvánul meg. Fő célok közé tartozik, hogy

felkeltsék a gyermekek német nyelv iránti érdeklődését, ápolják a helyi nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat, szokásokat. 2010 őszétől Egységes Óvoda-Bölcsődeként működött, majd egy pályázatnak és újabb felújításnak, bővítésnek köszönhetően 8 főre bővült a bölcsődei férőhelyek száma, így kialakult a Mini Bölcsőde (INTERNET2).

2.7 Német Nemzetiségi Általános Iskola Magyarpolány

Hosszú évszázadokon keresztül a falvaknak élő gyermekeknek nem volt szükségük az írásra, olvasásra, ezen ismeretek nélkül is el tudták végezni munkájukat. Sokáig a társadalmi berendezkedés sem tette lehetővé falusi tömegek beiskoláztatását. Alig 10 évvel a betelepítések után, felismerve az oktatás és nevelés fontosságát, elődeink megalapították az iskolát. Az intézmény életében voltak nehéz időszakok, például az első világháború kirobbanása után egyetlen tanítóra hárult az összes iskoláskorú oktatása, majd a háborús viszonyok között rossz állapotba került az épület, melyet 1937-ben államsegély bevonásával tudtak renoválni. Az 1960-as években vált külön az alsó- és felső iskola, ettől kezdve az alsósok és felsősök külön épületben tanultak tovább. 1999-ben megalapították a művészeti alapiskolát, melyet a megye egyik legjelentősebb művészeti iskolájának tartottak és tartanak napjainkban is. Az alsó iskola épülete 2010-ben nyerte el jelenlegi formáját, a felső pedig 2012-ben. Ezek továbbra is modern és jól felszerelt épületnek tekinthetők.

12. ÁBRA: TANULÓLÉTSZÁM 1952 ÉS 2012 KÖZÖTT

Forrás: Jubileumi évkönyv

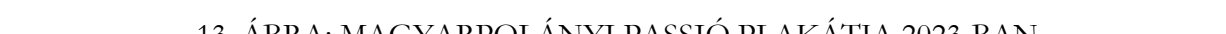
250. tanév

Német Nemzetiségi Általános Iskola Magyarpolány

Az általam vizsgált időszakban az iskola életében a tanulók számát tekintve a Ratkó korszak utáni 6-7. év hozott nagy ugrást, hiszen az 1950-es évek elején sok gyermek született az abortusztilalom és gyermektelenségi adó következményeként. azonban a diagramon látható, hogy az ezt követő évtizedekben, egészen 2010-ig csökkent a tanulók száma az iskolában, eddigre egy-egy osztály indítása veszélybe került, így annak érdekében, hogy a környékbeli településekről is több gyerek iratkozzon be 2010 óta iskolabusz hozza-viszi a tanulókat. Azóta az iskolának a község határain túl is jó híre van, olyannyira, hogy a beiratkozást feltételekhez kell kötni, akkora a túljelentkezés. Természetesen a helybeli gyermekek élveznek a felvétel során előnyt, remélhetőleg a település idejében eljön majd az az időszak is, mikor a faluban élő iskoláskorúak száma megtölt egy-egy teljes osztályt.

2.8 Magyarpolányi Passió

A passiójátás Magyarpolányban 1993-ban kezdődött, húsvétkor, amikor a magyarországi „Barokk éve” rendezvénysorozatba a falu is bekapcsolódott. 2001-ig játszott passiókat színésztruppok adták elő, majd megszületett az ötlet, hogy bajor mintára olyan passiót szervezzenek, melyet a faluközöség ad elő. Magyarpolány ezzel a kezdeményezéssel belépett a több tucat tagot számláló Europassió Szövetség tagjai közé, sőt az Európassió Szövetség kongresszusát is Magyarpolányban tartották 2001-ben, pünkösdkor. Európában is egyedülálló módon a Magyarpolányi passiót minden évben megrendezik. 2015-ben Magyarpolányi passió néven, teljesen új köntösben lépett ismét a közönség elé a darab. Pataki András, a Soproni Petőfi Színház rendezője gondolta újra, a zenét a Ghymes együttes billentyűse, Szarka Gyula írta. Az akkor új rendezésű darab forrásanyagaként a szövegírók a XVII. századi passiójátékokat, a csíksomlyói misztériumokat, valamint a Károli Gáspár fordításában készült Bibliát használták (INTERNET6). A szereplőgárdában a falu apraja-nagyja részt vesz közel 150-en. A legifjabb közülük tavaly mindössze négyesztendő volt, a legidősebb a 80-as éveiben járt. A 2023-as év a Passió életében jubileum lesz, hiszen 30. éve már annak, hogy ez a hagyomány megszületett, ennek tiszteletére megújult formában kerül a nézők elé Várszegi Tibor rendezésében és Szarka Gyula zeneszerző közreműködésével. Az előadás fővédnöke Vidnyánszky Attila Kossuth- és Jászai Mari-díjas rendező. 2023-ban először nem a szenvedés, hanem az újjászületés áll a történet középpontjában János evangéliuma szerint. Ezt az evangéliumot nem véletlenül nevezik az örömhír vagy a szeretet evangéliumának is. Ez a történet tehát nem a megfeszített, hanem a kitárulkozó Jézus története: a megfeszített és a kitárulkozó Jézus testtartása csaknem ugyanaz, pusztán a fej tartása különbözik. János evangéliuma a szeretet evangéliumaként aktív cselekvésre késztet, míg szenvedéstörténetként passzivitásra (INTERNET7). Idén Magyarpolány tagja a 10. Nemzetközi Színházi Olimpiának. A hagyomány és a korszerűség

2.9 Életfa Turisztikai Központ

Egyedülálló program nem csak Magyarországon, de Európában is. Három helyszínt foglal magában, melyeket 2022-ben adtak át. Egy pályázatnak köszönhetően valósulhatott meg.

- Szagrális történelmi emlékhely és látogatóközpont: A látogató megismerheti a Magyarpolányi Passiót, elmélyülhet a kiállítás tartalmában és feltöltődhet a környezet szagrális kisugárzásában. Ehhez tartozik a Szagrális tanösvény, ahol a kirándulók jellegzetes erdei fafajták jellemzőiről, gyógyhatásairól és Szűz Mária életének hét meghatározó epizódjáról olvashatnak. A tanösvény végállomása a Szent-kút fenyvesek árnyékában áll, növényekkel körbeültetve. Ott áll egy hatalmas bükkfa, törzsén keresztek és szentképek. Körülötte fából ácsolt padsorok állnak, ide járnak a helyiek imádkozni. Évente 1-2 alkalommal szentmise is megtartásra kerül kint, a természet lágy ölén. Kis, tetővel fedett kútból csordogál a vékony vízszugár, melynek peremén bögrék jelzik, hogy vize iható. A szent hely koronája pedig a Szűzanyát ábrázoló szobor. A teremben található egy AR tükör is, mely elé odaállva e gép egy fotót készít rólunk a passió szereplőivel közösen, melyet a látogató egyből tovább is küldhet e-mail címére, ezzel is egy emléket kap látogatásáról.

14. ÁBRA: SZAKRÁLIS TÉR (Fotó: Tihanyi György)

- Zöld Élet Háza: Az épület és a hozzá tartozó területek a tudatos nevelésre szeretné ösztönözni az oda látogatókat. Betölti a faluház szerepét is, hiszen otthont ad a nagyobb rendezvényeknek, színházi előadásoknak, báloknak, workshopoknak, esetleg esküvők színtere is lehet. Része a Tündérkert, ahol őshonos és a bakonyi tájegységre jellemző gyümölcsfajtákat találhatunk (a megtermett gyümölcsöket akár nyers formában, akár aszalványként a látogatók fogyaszthatják el). Ezenkívül van még fűszer- és gyógynövénykert és ehhez tartozó növény szárító, hogy a régen ismert és használt növények újra a köztudatba kerüljenek és hasznosítva legyenek.

15. ÁBRA: ZÖLD ÉLET HÁZA (saját fotó)

- LÉLEKzug integrációs központ: A Habitus Mentálhigiénés Alapítvány a magyar mentális egészségturizmus egyik mintaprogramjának helyet adó Lélekzug Mentálhigiénés Tréningközpont építését és működtetését vállalta Magyarpolányban. A Lélekzug egy olyan hely, ahol a belső hang meghallgatásra talál, és megtervezheted, hogyan válhatsz ön-azonossabbá a mindennapjaidban. Ide visszatérhetsz, hogy újra, és újra aktualizálhasd életfeladataidat, és ön-azonosabban folytathasd életutadat (INTERNET9). A központ megálmodói és működtetői rendszeresen szerveznek női és férfi önismereti táborokat, foglalkoznak gyermekekkel és fiatalokkal. 2023-ban hagyományteremtő szándékkal szerveznek májusban egy futást, Lélekfutás címmel, a futóverseny alatt és után is önismereti beszélgetések, játékok lesznek, melyre mindenkit várnak sok szeretettel. Negyedévente közösségi hétvége keretein belül önkéntesek segítenek szépíteni a sok hektáron elterülő területet, a munka után pedig egy ebéddel egybekötött beszélgetéssel záródik a program. Érdekesség, hogy sok táborba érkező, akik akár az ország másik feléből jönnek a települést látva eladó házakat, telkeket keresnek, hogy akár itt letelepedjenek vagy nyaraló gyanánt egy-egy hétvégére elmeneküljenek a rohanó városok zajától.

2.10 Nemzetközi Művésztelep Magyarpolányban

Magyarpolány Önkormányzata a Veszprém Megyei Közgyűlés anyagi támogatásával 2003-ban létrehozta a Magyarpolányi Alkotóházat az addig már tájházként is működő műemlék épületegyüttesben. A régi funkciójú épületek mellett létrehoztak egy műhelyházat egy festő és egy grafikai műhellyel, a régi pajta felépítésével egy pajtagalériát, illetve kerámia és kovácsműhelyt. Az alkotóház kezdetektől fogad művészeti csoportokat, alkotókat. Az Ajkai Grafikai Műhely 2003 óta nyári nemzetközi művésztelepeit is ezen a helyszínen rendezi. A nyár teljes idején alkotótáborok és művésztelepek helyszíne volt 2013-ig. 2013-tól a művésztelepen az önkormányzat támogatásával nyaranta a grafikai műhely táboroztatott. 2015-ben új elemként jelent meg a fa és bronzöntő

szobrászat, elsősorban Diénes Attila Munkácsy Díjas szobrászművész kezdeményezésére. A művésztelepi munka célja: a Magyarországon és Magyarország határán kívül élő magyar grafikusok, festők és szobrászok kapcsolatának erősítése, megismerve egymás munkásságát, a sokszorosító grafikai technikák, festészeti technikák és a viaszveszejtési bronzöntéssel járó szakmai fogások és ismereteik bővítése a közös együttműködés által, valamint új alkotások létrehozása. Továbbá, hogy lehetőséget teremtsen fiatal és idősebb alkotók, valamint technikában jártasok és kevésbé tapasztaltak közötti tapasztalatcserére. Ez azért is fontos, hogy a művésztelep meghívottjai között olyan alkotók is szerepelnek, akiknek nem profilja a bronzöntés, de szeretnék kipróbálni az eljárást, illetve távlati terveik vannak erre vonatkozólag, így az ebben tapasztalt művészekből első kézből tanulhatják meg a technikát (INTERNET10). A 2022-ben megrendezett bronzöntőtáborban készült alkotásokat a művészek a településnek adományozták, melynek köszönhetően a Fő téren egy 6 szoborból álló szoborpark alakult, melyet minden idelátogató szabadon és bármikor megcsodálhat. A következő táborokban készülő alkotások is helyet kapnak majd a faluban, ezzel is díszítve a köztereket. A képzőművészet olyan vízióvá vált a helyiek életében, ami példaértékű a környéken, ezzel együtt kulturális központtá nőtte ki magát a település. A helyi művészek kiállításai a környéken, a fővárosban és jelentős külföldi kultúrközpontokban is helyet kaptak, ezzel neve és értéke lett Magyarpoláynak és a helyi közösségnek.

16. ÁBRA: SZOBORPARKBAN TALÁLHATÓ SZOBROK (saját fotó)

2.11 Magyarpolány testvértelepülései

Edelsbach: Festői környezetben fekszik Ausztriában, a Rába völgyében. Kicsivel több, mint 1300 főt számláló település. A két község között 2007-ben jött létre a testvérteljesítés, melynek köszönhetően minden évben az általános iskola 3. osztályos tanulói egy hetet tölthetnek el a testvérteljesítésen, gyakorolhatják a német nyelvet és megismerhetik az ottani hagyományokat. Gyerekként én is részt vehettem egy ilyen kiránduláson, mely azóta is élénken él emlékezetemben. A csokigyár látogatása és ott készült finomságok kóstolása, időgéppel kapcsolatos tudnivalók meghallgatása vagy egy fahíd makett építése ottani szakemberrel (melyet azóta is nagy becsben tartok itthon) örök emlék marad mindenki számára, aki részese lehetett.

17. ÁBRA:
EDELNBACH
CÍMERE

Zwönitz: Németországban, Szászország tartományban található közel 12.000 lakost számláló bányaváros. A testvérteljesítés 1995-ben kötött, mely azóta is fennáll. Minden évben a 8. osztályos tanulóknak van lehetőségük ottani családoknál egy hetet eltölteni, kirándulni, tanulni. A két önkormányzat között is szoros a kapcsolat, 2022 őszén Magyarpolány vezetői vehettek részt egy ottani, színes programokkal egybekötött megbeszélésen. Az ilyen jellegű meghívások fontosak annak érdekében, hogy ezt a kapcsolatot tovább lehessen vinni és egymást segítve a hagyományokat ápolni.

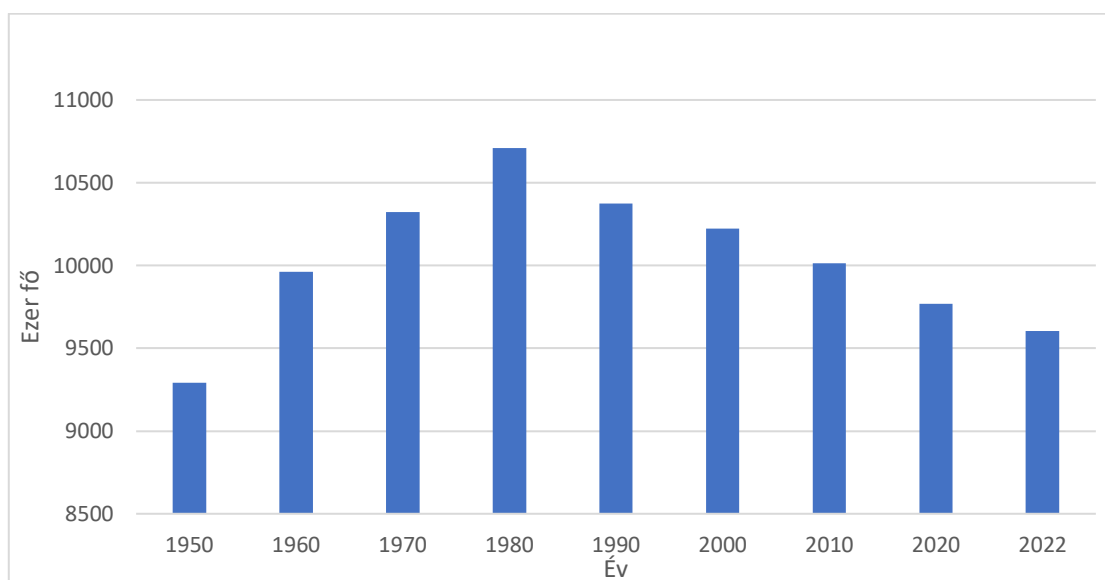

18. ÁBRA:
ZWÖNITZ
CÍMERE

3. Népeség alakulása

3.1 Országos változások

Az általam vizsgált időszak 1945-től napjainkig. Természetesen minden időszakban a politikai helyzetnek, az egészségügyi állapotnak és más-más tényezőknek köszönhetően változott a népesség száma, hol nőtt, hol csökkent. A KSH adatai alapján szerkesztettem egy diagramot, mely szemlélteti az országos alakulást.

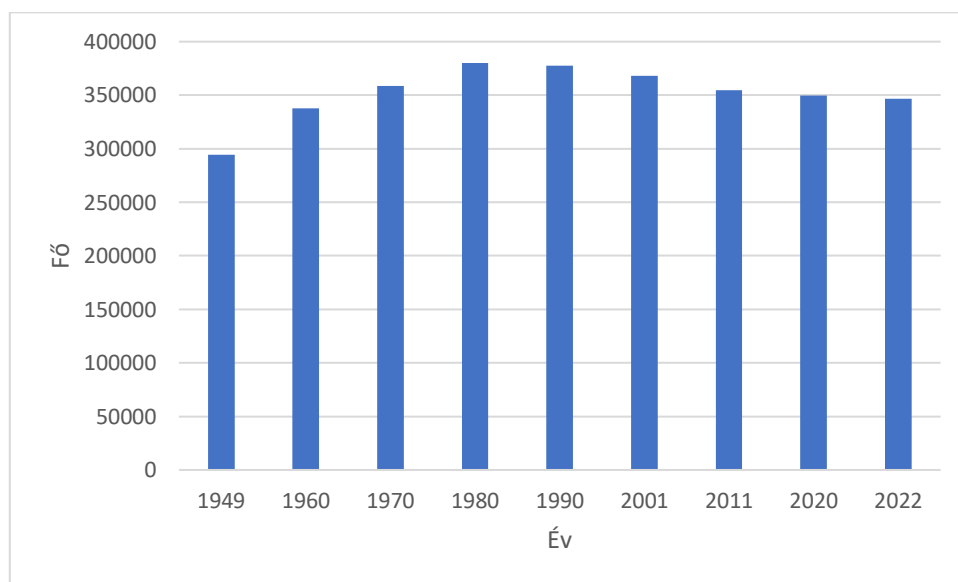

19. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON
(saját szerkesztés – KSH adatai alapján)

Egészen 1980-ig intenzív növekedés volt megfigyelhető, mely köszönhető a már korábban említett Ratkó korszaknak. 1981-től pedig csökkenő tendencia van, mely azóta is tart. (Ilyen mértékű csökkenés csak a világháborúk által sújtott időkben volt megfigyelhető.) A felgyorsult népességfogyás magyarázható a nagy kivándorlási hullámmal, mely a rendszerváltás után kezdődött, a koronavírus járvánnyal is, mely 2019-től egészen 2022-ig erősen jelent volt. A lakosság előregedőben van. Rendkívül alacsony a gyermekvállalási kedv, melyen a kormány családtámogatási rendszerével (pl.: Otthonteremtési Program, CSOK, gyermekvállalást ösztönző programok) valamilyen szinten próbál kompenzálni, de ezek hatása majd 5-10 év múlva fog mutatkozni. Az utóbbi időszakban megfigyelhető egy belső vándorlás is, mely kiemelt célpontjai a kisebb, előregedőben lévő falvak lettek. Ennek pedig elsősorban a városokban megfigyelhető magas ingatlanárak az oka, sokaknak egy könnyebben elérhető alternatívát jelent vidékre költözni és ott egy otthont kialakítani, házat felújítani. A népesség fogyásának problémája nem csak

Magyarországon van jelen, számos európai országban is, melynek a későbbiekben súlyos hatásai lehetnek, de hazánkban talán a legfenyegetőbb a nyugdíj helyzete, hiszen a dolgozóképes korú fiatalok aránya nem elég magas az idősekéhez képest. Az utóbbi években a külföldön munkát keresők aránya megnőtt. Sok esetben megfigyelhető, hogy valaki kezdetben csak időszakosan tartózkodik külföldön munka céljából, azonban a külföldön megfigyelhető életszínvonal vonzóvá válik sokak számára és ott telepednek le, alapítanak családot, esetleg az itthon élő rokonokat is kiköltöztetik magukkal. Ez is a népesség fogyáshoz vezet. A részben kivándorlás okozta munkaerőhiányt sok nagyobb vállalat más országból érkező vendégmunkásokkal igyekszik pótolni, azonban gyakran előfordul, hogy ők nem tudnak megfelelően integrálódni a magyar társadalomba, így velük sincsen a fogyás kompenzálva.

3.2 Népesség Veszprém vármegyében

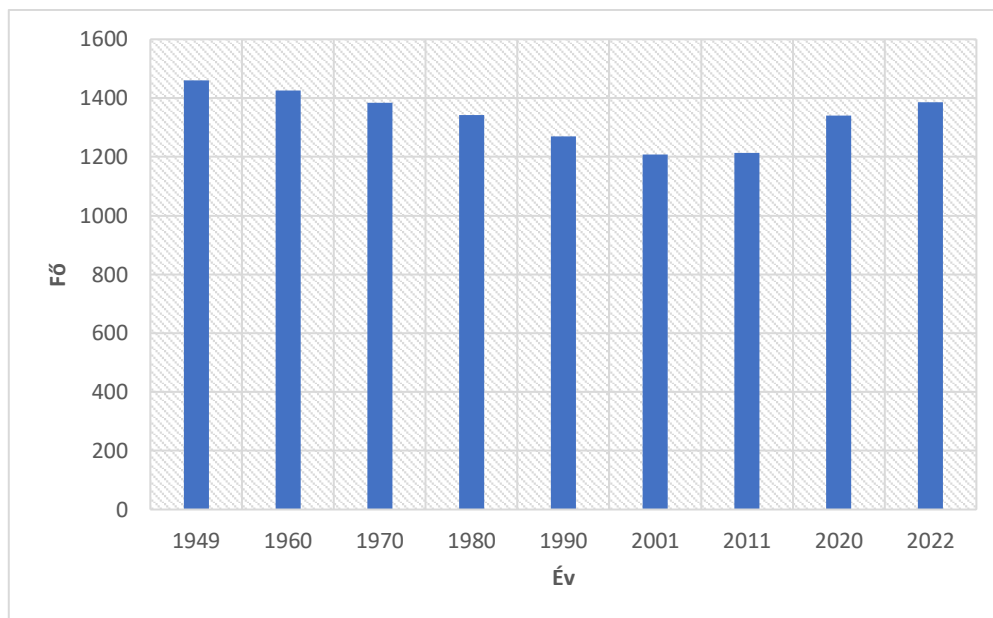

20. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA VESZPRÉM VÁRMEGYÉBEN
(saját szerkesztés – KSH adatai alapján)

Veszprém megye népességének száma hasonlóan alakult, mint az országos, jól látható, hogy a növekedés itt is 1980-ig tartott és napjainkig csökkenés figyelhető meg. Hiába örvend a vármegye országosan nagy népszerűségnek, ezzel sem tudja kompenzálni a fogyást.

3.3 Magyarpolány népességének alakulása

A falu népességét illetően ebben az időszakban megfigyelhetők olyan változások, melyek az ország vagy vármegye egészére nem mondhatók el, mondhatni az előzőekhez képest pont fordított a diagram képe.

21. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA MAGYARPOLÁNYBAN (saját szerkesztés)

Habár általánosságban elmondható, hogy a lakosság fogyatkozásának kárát a vidéki települések, kisebb falvak és községek látják, Magyarpolány kivételt képez. A népesség 2010-ig csökkent, attól az évtől kezdődően egészen napjainkig nő ez a szám. Természetesen ehhez az is kell, hogy a falu vezetése olyan környezetet tud biztosítani, mely a családot tervező és gyermeket vállalók számára is vonzó, minden adottság megvan a számukra. Az utóbbi években akkora lett az igény a községben található ingatlanokra, hogy nem is igazán lehet már eladót találni, vagy ha igen akkor gyorsan gazdára talál. Egyre többen költöztek ki az úgynevezett Szőlőhegyre is, ahol kisebb borospincéket, nyaralószerű épületeket újíttak fel, tettek lakhatóvá. Ezeket az igényeket látva az Önkormányzat elkezdett egy folyamatot, miszerint építési telkeket alakít ki egy nagyobb füves önkormányzati területből (ezt már sok környékbeli település csinálta). Így kb. 6-10 családnak nyújt lehetőséget arra, hogy itt telepedjen le, az mellet, hogy nyilván az Önkormányzatnak is plusz bevételi forrás. Ennek az intézkedésnek hála valószínűleg a népesség száma tovább fog növekedni. Természetesen az már további kérdéseket vet fel, hogy a faluban található intézmények még mennyi plusz gyermek befogadására alkalmasak.

4. Saját vizsgálat eredményei

4.1 Módszertan

Interjú

Magyarpolány polgármesterével félig strukturált interjút készítettem mely során elsősorban arra voltam kíváncsi, hogy véleménye szerint bizonyos tényezőkben milyen irányba fog változni a település, illetve meddig tud még új lakosokat fogadni.

A félig strukturált interjú lényege a strukturálttal szemben, hogy a kérdések nyitottak, átalakíthatóak, a beszélgetés során új kérdések merülhetnek fel és a kérdések sorrendje rugalmas az interjú készítője akár teljes vissza is húzódhat, több teret engedve ezzel a válaszadónak. Mivel az interjú négy szemközt zajlott egyéni interjúnak nevezhető. Az interjú előnye, hogy az interjúalany személyes tapasztalatainak, érzéseinek segítségével bizonyos összefüggéseket átfogóbban, mélyebben tárhatunk fel.

Kérdőíves felmérés

A kérdőíves felmérés során arra voltam kíváncsi, hogy az emberek mi alapján választják ki lakóhelyüket, melyek a legfontosabb szempontok letelepedéskor. Milyen adottságok és lehetőségek mérvadóak, mikor azt a települést keresik, ahol szeretnének élni, esetleg családot alapítani és mennyire fontos számukra bizonyos szolgáltatások megléte helyben. A kérdőívet megosztottam közösségi felületeimen (Facebook, Instagram), így 141 kitöltés érkezett az ország egész területéről.

A kérdőíves vizsgálat a leggyakrabban használt primer kutatási, információszerzési módszer. Előnye, hogy a megfelelően szerkesztett és kitöltött kérdőívek releváns információkat szolgáltathatnak a kutató számára. A közösségi oldalakon megosztott űrlapok önkitöltős formának mondhatóak, hiszen a válaszadó maga olvassa el, értelmezi és válaszolja meg a kérdéseket. (INTERNET11) Nem véletlen, hogy manapság az egyik legelterjedtebb módszer, hiszen az internetnek és a közösségi médiának köszönhetően könnyen sok embert lehet vele elérni viszonylag rövid idő alatt.

4.2 Interjú Magyarpolány polgármesterével

2023. április 14-én készítettem interjút Magyarpolány polgármesterével, Grőber Józseffel, aki 2014 óta vezeti a falut. Az interjú hét kérdést tartalmazott, mely a beszélgetés során kiegészült spontán kérdésekkel is és személyesen zajlott.

Hiába tudna a település területi adottságai miatt jóval több lakót fogadni, ha az oktatási intézmények nem tudják a hozzá tartozó gyermekeket fogadni, ezért megkérdeztem, hogy látja jelenleg az oktatási intézmények telítettségét. Elmondta, hogy jelenleg maximális létszámon zajlik a nevelés és az oktatás mind az óvodában mind pedig az iskolában, viszont ennek ellenére még van lehetőség itt letelepedni. Érdemes az ovisok és tanulók létszámát is megvizsgálni, hogy mennyien vannak környékbeli településekről. Sok bejáró tanuló van, de erre azért van lehetőség, mert a helyben lakó gyermekek jelenleg még nem tölténének meg egy-egy csoportot, osztályt, azonban az elmúlt években helyben megfigyelhető magas születésszámoknak és a falu népszerűségének a régóban köszönhetően elképzelhető, hogy pár év múlva ez megváltozik és bizony akkor már csak magyarpolányi gyermekek fogják az intézményeket látogatni, hiszen beiratkozás során a helyben lakók egyértelműen előnyt élveznek. Azonban az is nagy öröm, hogy a minimális létszámot, mellyel egyáltalán nemzetiségi osztály indulhat elérnék a helybeli gyermekek is, hiszen 10 éve még az is kétséges volt, hogy egyáltalán fennmaradhat-e az iskola. Ez hatalmas fejlődésnek számít és biztonságot ad az itteni családoknak.

Mivel említette a magas és folyamatosan növekvő születésszámot feltettem a kérdést, hogy milyen támogatásokat kapnak azok a családok, akik Magyarpolányban vállalnak gyermeket, hiszen ez is motiváló tényező lehet. Elmondta, hogy a környéken kiemelkedő, amivel az Önkormányzat a gyermekeket itt fogadja. Természetesen minden gyermek születésénél kikerül a gólyás zászló, ha kislány született rózsaszín, ha kisfiú kék, ezzel is hírt adva mindenkinek, hogy a falunak újabb lakója lett. Ezen kívül minden hónap első napján a közösségi oldalon is név szerint kihirdetésre kerülnek az előző hónapban született kicsik. Ami nagyobb támogatásnak számít, az egy életkezdesi támogatás, melyet az Önkormányzat utal a gyermek Államkincstárnál vezetett számlájára, ez 50.000 Ft. Minden baba kap egy egyéni kelengye csomagot, melyet a védőnő állít össze a szülőkkel egyeztetve az újszülött igényeit figyelembe véve 20.000 Ft értékben. A falu vezetése meglátogatja az újszülöttet és a szülőknek komatátalt visz helyben készült finomságokkal kézzel festett kerámia tálon, illetve egy fabölcsőt. Mondhatni vándorbölcsőnek is, hiszen, ha egy gyermek kinövi megkapja a következő újszülött. Minden kis használója neve felkerül a bölcső oldalára egy névtáblára. Ezek mellé még egy fából készült gólya is ajándék, melyet a szülők a ház elé le tudnak szúrni a fűbe, így jelezve minden arra járónak, hogy ott lakik a falu egyik legfiatalabb lakója. Polgármester úr kiemelte,

hogy az, hogy ennyi mindent kap egy újszülött az társadalmi összefogásnak köszönhető. Részt vesz benne az Önkormányzat, a Német Nemzetiségi Önkormányzat és egy civil szervezet, a Német Nemzetiségi Egyesület.

Felmerült bennem a kérdés, hogy ha ennyi fiatal pár van a faluban ők kapnak e bármilyen támogatást, ha helyben kötnek házasságot. Kifejtette, hogy azok a helyben lakó párok, akik a Faluházat bérlik ki az esküvőjük megtartására kedvezményt kapnak a terembérlet árából, melyet mondhatni egyfajta nászajándéknak is. Illetve a Szociális bizottság tud letelepedési támogatást kamatmentes kölcsönként megítélni, azonban az utóbbi időben ezzel nem szoktak élni. Ezen kívül az Önkormányzatnak sajnos korlátozottak a lehetőségei, nincsen rá anyagi kerete, hogy egyéb támogatást adjon.

Kíváncsi voltam, hogy bővíthető e Magyarpolány új utcák formájában. Jelenleg két új utca létrehozása van tervben, illetve a folyamat el is van kezdve. Ennek köszönhetően 43 új házhely áll majd az itt letelepedni vágyók rendelkezésére. Az építési telkek kialakításánál arra törekedtek, hogy minél nagyobb legyen az izolációs távolság, a szomszédok kellő távolságban legyenek egymástól ahhoz, hogy ne zavarják egymást, ezért a telkek szélessége 25-30 méter. Az új utcákban is hagyományos, az utcaképbe beillő telekhatáron álló épületek lesznek felhúzzhatóak.

Arra a kérdésre, hogy a település minek köszönheti népszerűségét minden korosztályban azt a választ kaptam, hogy felértékelődött a falu zsáktelepülés mivolta, kicsi a forgalom, nincs forgalmi- és zajterhelés ez az egyik kulcsfontosságú dolog. A másik, hogy a települést igyekszik a vezetés tisztán tartani, mely a lakók felelőssége is, közös munka és siker az, hogy tiszta, takaros porták és közterületek vannak ezáltal élhető faluképet sikerült kialakítani az utóbbi évtizedekben. Nem elhanyagolható az épített örökség sem, mely sokakat vonz ide. A kulturális élet pezsgése és a programlehetőségek azok, melyek szintén vonzzák az embereket. Valakinek az előbb említettek közül csak egy szegmens is elég jelentős ahhoz, hogy Magyarpolányt válassza otthonának, valakinek pedig ezek komplexen kelljenek. Minden szolgáltatás megtalálható, mely fontos a mindennapok során. Van posta, gyógyszertár, házi orvos, étterem, élelmiszerboltok és szépségszalonok. Felfigyeltek sokan a településre országosan és külföldön is annak köszönhetően, hogy az utóbbi időben a marketing tevékenység erősödött, a falu bemutatkozhatott különböző tévés és rádióműsorokban, illetve a közösségi médiában is egyre több hírt ad, tudat „magáról”.

Munkahelyek tekintetében polgármester úr elmondta, hogy nagyon szerények a lehetőségek, a településnek nincsen ipara és nincsenek is rá törekvések. Ajka iparváros sok munkalehetőséggel mindössze 8 km távolságra innen, aki szeretne ott talál magának munkát. A falu elsődlegesen a turizmusra szeretne berendezkedni, a fejlesztések is olyan irányúak. A helyben megtalálható

vállalkozások leginkább mikrovállalkozások (egyéni vállalkozások), egy nagyobb vállalkozás van csak. Ezen kívül még a mezőgazdaságban dolgozók vannak többen, azon belül is leginkább csak kisebb családi gazdaságok. Ebből is következik, hogy a befolyó iparűzési adó nem jelentős, a település a legalacsonyabb szintet sem éri el, az önálló bevételek csekélyek.

További és tervezett fejlesztésekkel kapcsolatban elmondta, hogy mivel Magyarpolány Dél-Nyugati belépési pont a Bakonyba ezért része az elkészült Bakonyi Turisztikai projektnek. Ennek lényege, hogy a bakonyi térségekben megtalálható települések egymásról is tudjanak tájékozódni, pl.: Zircen is legyen Magyarpolányról szórólap és fordítva is működjön. Ez egyfajta törekvés a különböző régiók összekötésére. Most a kerékpáros turizmus került középpontba, az erdei kerékpározható utakat szeretnék bővíteni. Magyarpolány szeretne egy e-bike töltőállomást kerékpárokkal, melyekkel el lehet menni másik bakonyi belépési ponthoz, ahol szintén van töltőállomás és le lehet tenni a biciklit.

Tekintettel arra, hogy Magyarpolány sváb település kíváncsi voltam arra mit gondol, a sváb hagyományokkal kapcsolatban, örökké fognak-e tartani? Polgármester úr elmondta, hogy ez rajtunk múlik, úgy gondolja kötelessége mindenkinek továbbadni azt a kultúrát, melyet örökölt. Ha minden nemzedék megteszi a magáét azzal ez tovább is fenntartható. Ennek céljából létrehozásra került egy Helyi értéktár, ahol gyűjtik ezeket az értékeket. Az utóbbi 10 évben indult el a kultúrkincsek gyűjtése és archiválása, amelyek már csak nyomokban maradtak meg, sok dal, szokás sajnos elfelejtődött. Szerinte nyitottá kell tenni az ifjúságot arra, hogy legyen befogadó. Példaként hozta, hogy az 1700-as betelepítések során szlávok is érkeztek és ők rövid idő alatt asszimilálódtak a svábok közé olyannyira, hogy elfelejtették a saját nyelvüket és kultúrájukat, szokásaikat, teljesen átvették a sváb hagyományokat és nyelvet is, elnémetesedtek. A sváb származásúak létszáma Magyarpolányban valóban csökken napjainkban, azonban nem jelentősen. A svábok olyan kulturális örökséggel rendelkeznek, mely mindenki számára vállalható. Népviselet, gasztronómia tekintetében is. A nemzetiségi nevelésnek és oktatásnak köszönhetően megfigyelhető, hogy a gyermekek nyitottak ezekre a hagyományokra és lelkesen vesznek részt minden ezek megtartására irányuló rendezvényen. Fennáll a veszélye, hogy az ide beköltözők nem tolerálják ezeket a hagyományokat, de véleménye szerint, ha nem tudja elfogadni ezeket valaki akkor ne költözzön ide, ne akarja megmondani, hogy milyen irányba haladjon a település, nem hagyjuk magunkat átformálni. Küldetés, hogy ezek a hagyományok még nagyon sokáig fennmaradjanak. Zárógondolatként elmondta: „Segíteni lehet, de diktálni nem! Magyarpolányt meg kell őrizni olyanak, mint most, egy kis ékszerdoboznak, amelyet mindig próbálunk tovább csinosítani!”

4.3 Kérdőíves felmérés eredményei

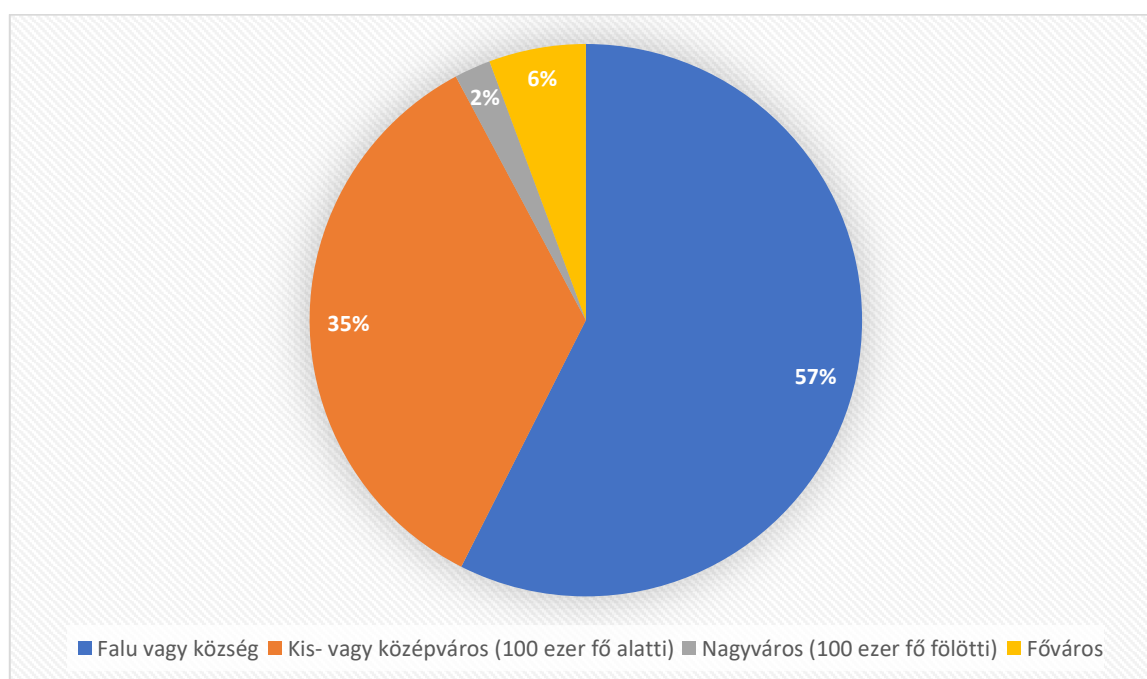
Elkészítettem egy kérdőívet, mely 17 kérdést tartalmaz. Összesen 141 kitöltés érkezett.

A kérdőív első 4 kérdése a kitöltő személyére vonatkozott, közülük 109 fő nőnek vallotta magát, míg 32 fő pedig férfinak.

Életkor tekintetében elmondható, hogy a kitöltők 54,6%-a 36 és 65 év közötti, de minden korosztályból érkezett kitöltés, így átfogó képet kaphatunk.

A kitöltők családi állapotára és gyermekei számára vonatkozó kérdést is tettem fel, hiszen egy esetleges lakóhely kiválasztásakor ez is fajsúlyos kérdés lehet, például egy gyermeknél óvoda/iskola megléte pozitív befolyásoló tényező.

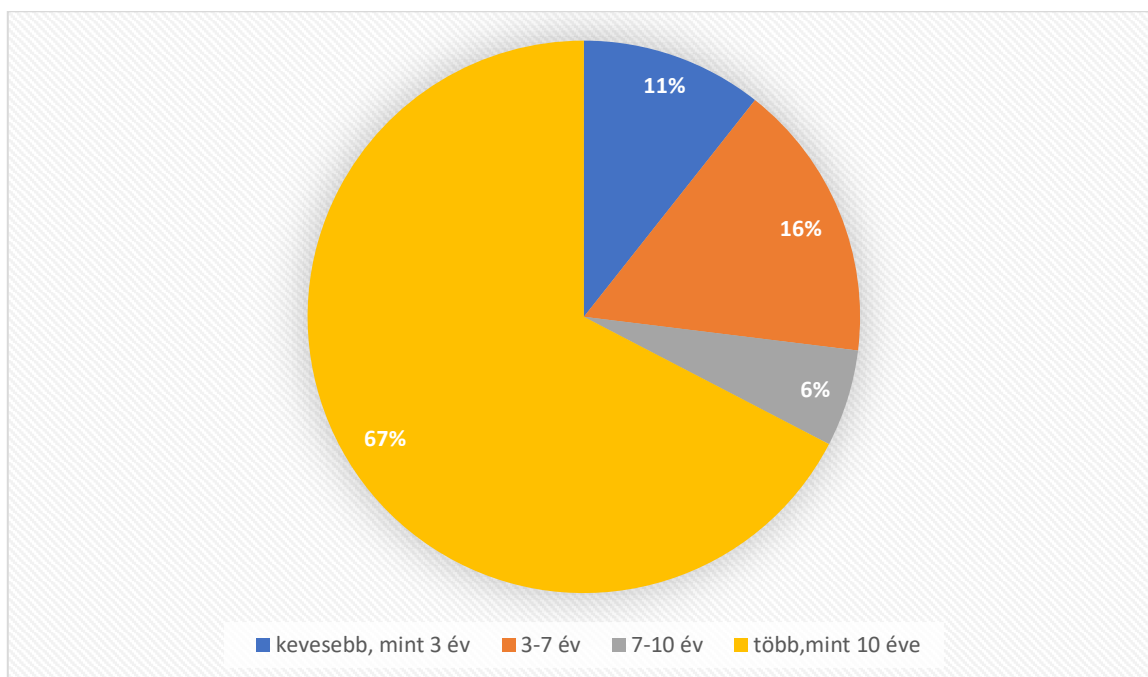
Annak érdekében, hogy országos viszonylatban és Magyarpolányra szűkítve is kapjak válaszokat tettem fel kérdést a lakóhelyről.

22. ÁBRA: KITÖLTŐ LAKÓHELYE (saját szerkesztés)

Magyarpolányban élőkől összesen 61 kitöltés érkezett. A többi 80 kitöltés az ország minden tájáról történt, fővárosból, környékbeli településekről és az ország másik feléből is.

Arra a kérdésre, hogy mióta él lakóhelyén legtöbb esetben a „több, mint 10 éve” válasz érkezett. Ebből arra lehet következtetni, hogy hűségesekek vagyunk az általunk egyszer kiválasztott és megszeretett településhez.

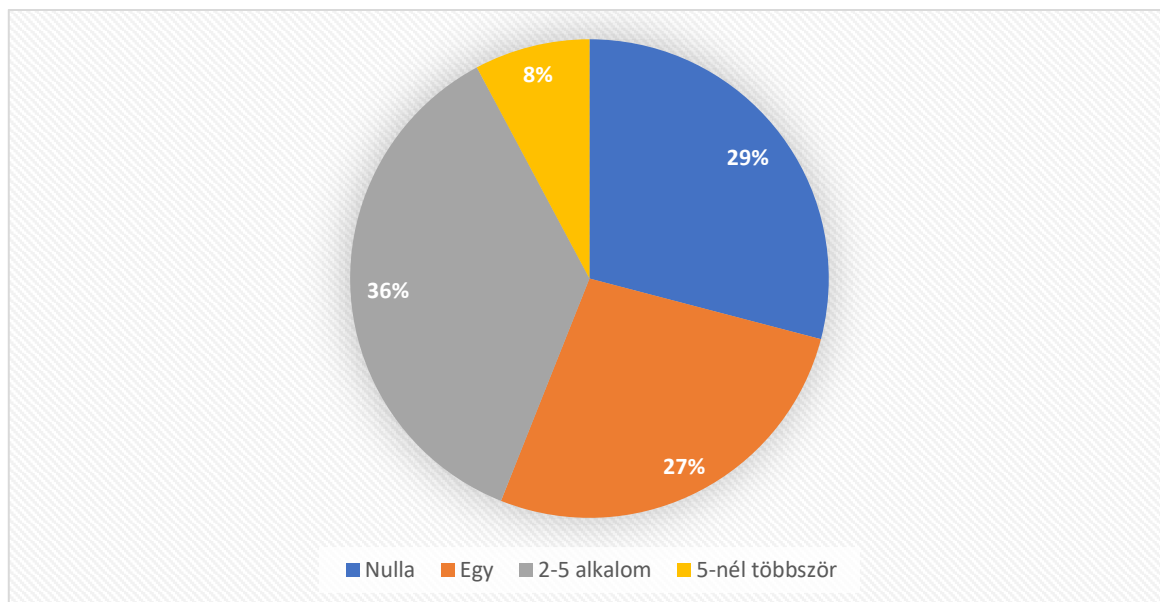
23. ÁBRA: JELENLEGI LAKÓHELYÉN ELTÖLTÖTT IDŐ (saját szerkesztés)

A válaszadók 10,6 százaléka válaszolta, hogy kevesebb mint 3 éve. Érdekes, hogy közülük a legtöbben 25 év alattiak. A többi kérdésre adott válaszból kiderül, hogy vagy tanulmányok miatt költöztek el, vagy már szeretnék a szülőktől külön elkezdni saját életüket.

A magyarpolányi válaszadók döntő része évek óta él a településen és nem tervez elköltözni. Büszkeséggel tölt el, hiszen ez azt is jelenti, hogy elégedettek Magyarpolánnyal, szeretnek itt élni.

Kérdésemre, miszerint tervez-e a kitöltő lakóhelyet váltani többségében nemleges válasz érkezett, azonban 24 személy válasza igen volt. Közülük 21-en meg is indokolták, hogy mi ennek az oka. Elmondható, hogy többségében munkahely vagy családi állapot változás miatt, de több, jelenleg városban élő válaszolta, hogy falura vágyik, illetve felmerült többeknél a kevés szórakozási lehetőség is az aktuális lakóhelyen.

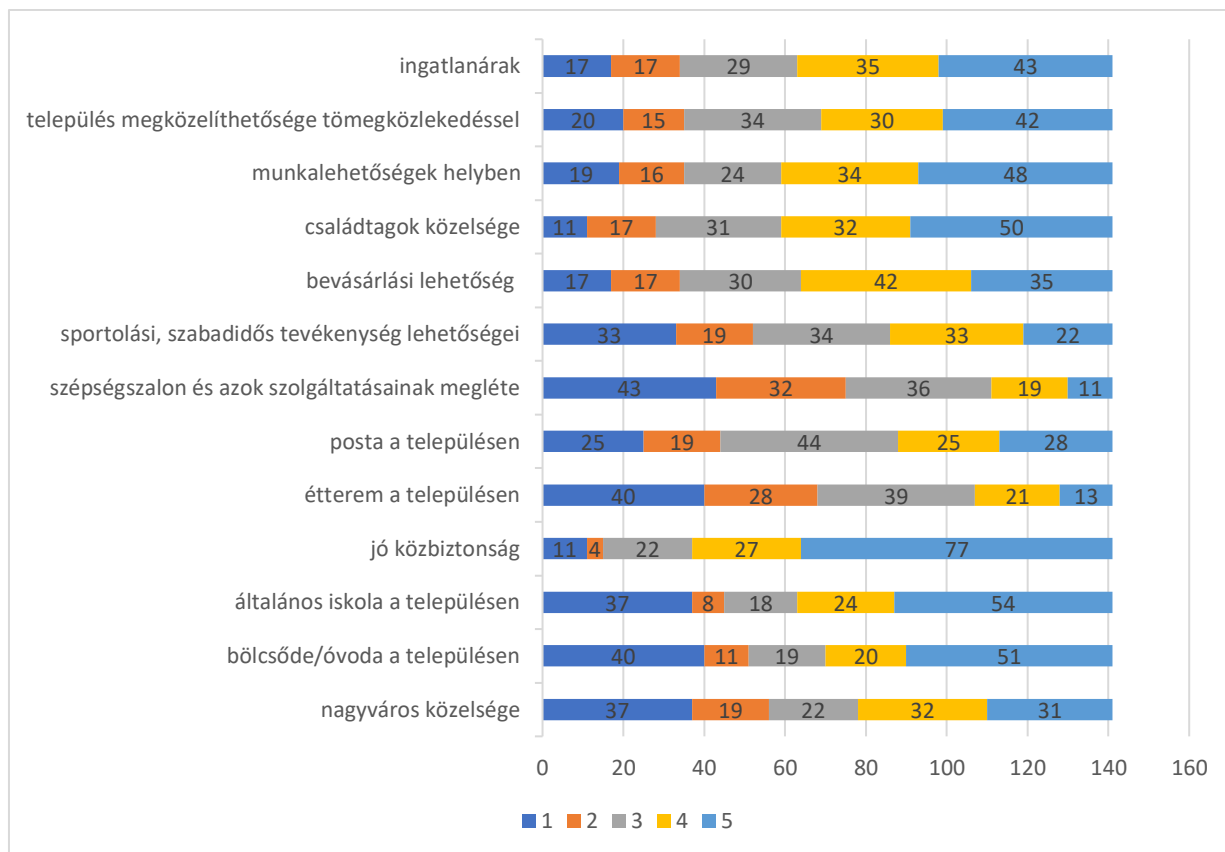
Eddigi lakóhelyváltások számára vonatkozóan is tettem fel kérdést, melyre az alábbi eredmény született.

24. ÁBRA: LAKÓHELYVÁLTÁSOK SZÁMA A KITÖLTŐ ÉLETÉBEN (saját szerkesztés)

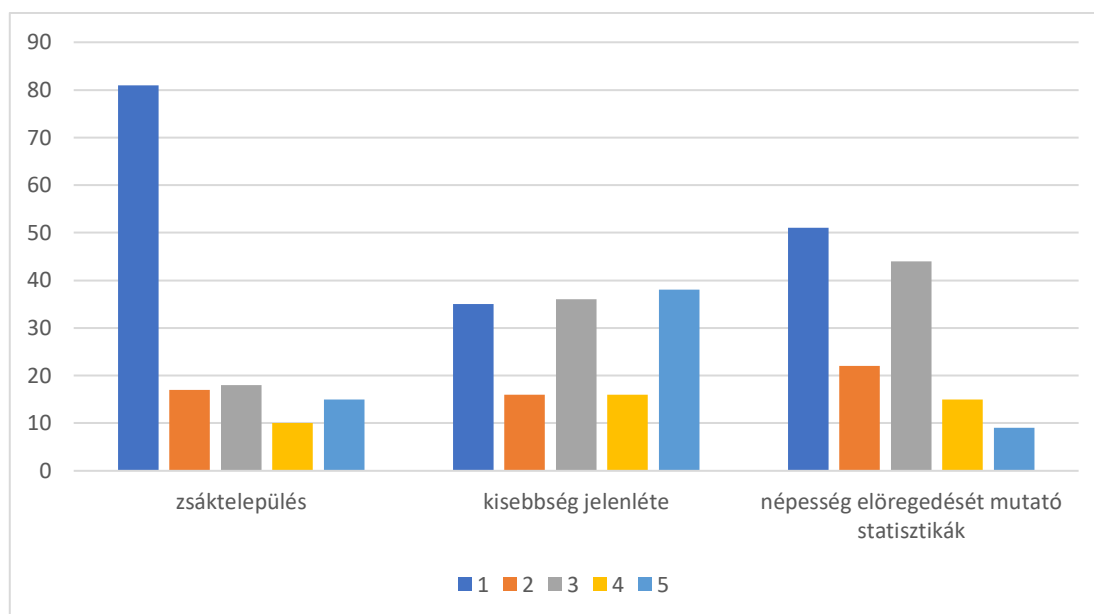
Kértem, hogy indokolják is meg az eddigi lakóhelyváltás okát is. Azon válaszadók között, akik azt jelölték, hogy „5-nél többször” változtattak lakóhelyet 2 ok merült fel. Vagy munkahelyük változott és e miatt kellett költözniük, vagy pedig párjukhoz költöztek. Leggyakoribb lakóhelyváltást előidéző ok a családi állapot megváltozása. Vagy házasság és összeköltözés vagy válás merült fel ezekben az esetekben. Érdekes, hogy azon válaszadók többsége, akik azt válaszolták, hogy egyszer sem költöztek, magyarpolányiak.

Következő kérdésem arra tért ki, hogy bizonyos (általam megadott) tényezők milyen mértékben befolyásolják a lakóhely választását, mennyire fontosak a válaszadóknak egy település tekintetében. A válaszok 1 és 5 közötti számok lehettek, ahol az 1 – egyáltalán nem, 5 – nagymértékben.

25. ÁBRA: MELYIK MILYEN MÉRTÉKBEN BEFOLYÁSOLTA/BEFOLYÁSOLJA A LAKÓHELY VÁLASZTÁSÁT? (saját szerkesztés)

A diagram jól szemlélteti, hogy legfontosabb a jó közbiztonság, ami nem meglepő. A legfontosabbak között van még a bölcsőde, óvoda és általános iskola megléte a településen, illetve az is, hogy a családtagok a közelben legyenek (jó látni, hogy ez is a prioritások között szerepel). Ami még említést érdemel érthető módon a helyben található munkalehetőségek (Magyarországban sajnos korlátozottak a lehetőségek, helyben elsősorban mezőgazdasággal foglalkoznak az emberek, de a 8km-re található Ajkán szerencsére mindenki talál magának megfelelő munkát), az ingatlanárak és a település megközelíthetősége tömegközlekedéssel. Amik legkevésbé számítanak azok a szépségszalónok és azok szolgáltatásainak megléte és hogy étterem legyen helyben. Az emberek szemében semlegesnek mondható, hogy van a sportolási, szabadidős tevékenységre lehetőség, vagy hogy posta legyen a településen. Meglepő volt számomra, hogy ezeket nem helyezik a fontossági sorrendben előre, azt vártam, hogy a posta is kiemelkedő helyet fog elérni. Azt hittem, hogy az eredményeket majd korosztályok szerint is tudom értékelni, azonban minden opcióra megoszló volt a válaszadók kora is.

26. ÁBRA: MENNYIRE BEFOLYÁSOLTÁK/BEFOLYÁSOLJÁK AZ ALÁBBI KIJELENTÉSEK NEGATÍVAN A LAKÓHELY VÁLASZTÁSÁT? (saját szerkesztés)

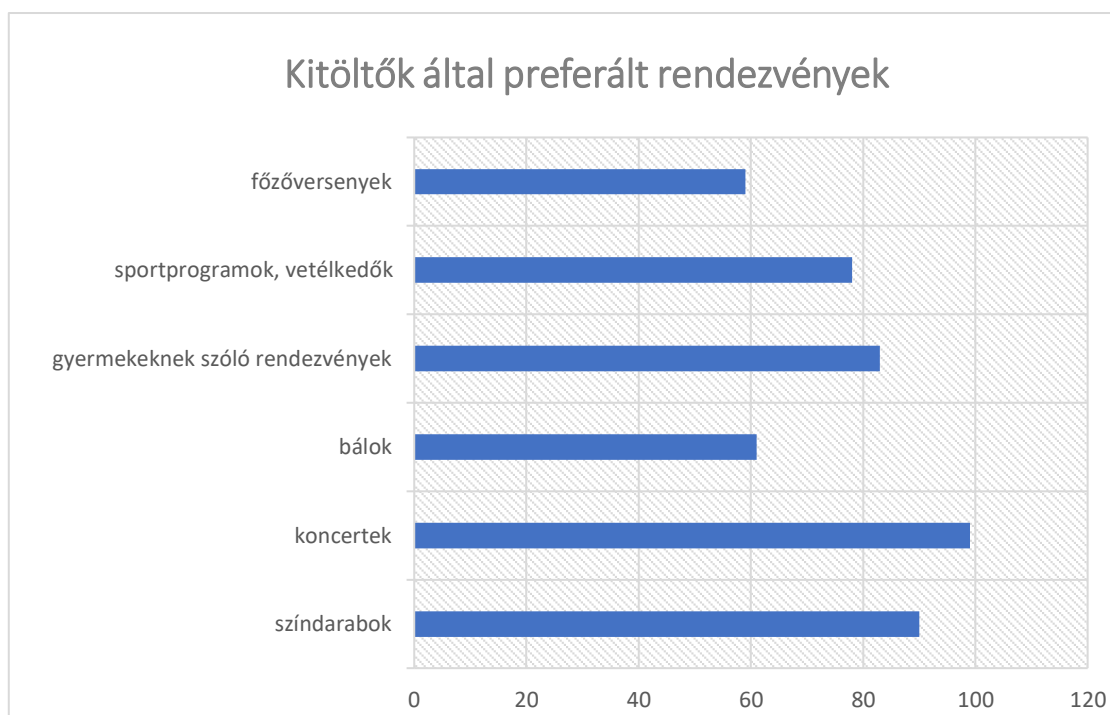
Utánanézve, hogy milyen tényezők alapján kerül egy település negatív megítélésre a fent látható kijelentéseket találtam, ezért a kérdőívemet kitöltők számára feltettem a kérdést, hogy az ő esetükben ezek mennyire visszahúzó kijelentések. Egyhangú véleményt a zsáktelepülés lét eredményezett, hiszen a grafikonból látható, hogy a túlnyomó többség számára egyáltalán nem negatív. Sőt feltételezhető, hogy sokan kimondottan örülnek is annak, hiszen úgy nincsen átmenő forgalom, ezzel is nyugodtabb és biztonságosabb lehet egy helyiség. Magyarpolány is egy zsáktelepülés, valószínűleg ez is hozzájárul népszerűségéhez.

Kisebbség jelenléte érdekes kérdés. A kisebbség társadalmi értelemben egy adott társadalmon belül többé-kevésbé elkülöníthető, sajátos azonosságtudattal rendelkező (például etnikai, vallási vagy egyéb) csoport (INTERNET1). Létezik etnikai és nemzetiségi kisebbség is, jelen esetben a válaszadók bármelyikre gondolhattak. Úgy gondolom, hogy a magyar társadalom kisebbség alatt legtöbb esetben a cigányságot tekinti, az jut először legtöbbek eszébe. Magyarpolány esetében pedig a svábokra lehet gondolni, a válaszokból látható, hogy a helybeliek esetében egyáltalán nem jelent ez negatív tényezőt.

Megfigyelhető, hogy ha egy településen előregedő a lakosság bizony sokak, a válaszadók közel 50%-a, negatív tulajdonságként éli meg. Magyarpolány is ebben a helyzetben volt pár éve, alig költöztek ide fiatalok, azonban a családtámogatásoknak köszönhetően (melyre ki fogok még részletesebben térni) elmondható, hogy fiatalodóban van a település, rengeteg gyermek születik.

A 14. és 15. kérdés az ingázásra tért ki. Először arra voltam kíváncsi, hogy naponta hány kilométert hajlandóak maximum ingázni a munkahelyükre. Válaszokból végzett átlagszámítás eredménye alapján elmondható, hogy átlagosan 30 km-t hajlandóak az emberek a munkahelyre ingázni. Arra a kérdésre, hogy gyermeküket maximum hány kilométerre található óvodába, iskolába íratnák be már jóval kisebb számok érkeztek, nem meglepően. A válasz átlagosan 12 km volt, de a válaszadók közül többen azon a véleményen voltak, hogy legjobb, ha településen belül van/vannak ilyen intézmény/intézmények. A Magyarpolányban élő családok szerencsés helyzetben vannak ebből a szempontból is, hiszen a falu rendelkezik német nemzetiségi óvodával és általános iskolával is.

A 16. kérdés a rendezvényekre tért ki. A kitöltőket arra kértem, hogy a felsorolt opciók közül válasszák ki, hogy melyeknek örülnének a legjobban, melyikeken vennének részt szívesen. Az alábbi eredmények születtek:

27. ÁBRA: MILYEN RENDEZVÉNYEKNEK ÖRÜLNE A KITÖLTŐ LEGINKÁBB A LAKÓHELYÉN? (saját szerkesztés)

A gyermekeknek szóló rendezvények természetesen a családok számára érdekesek, míg a főzőversenyek, koncertek és színdarabok minden korosztály számára vonzóak. Számomra meglepő volt, hogy a bállok nem váltottak ki nagyobb érdeklődést. Magyarpolány rendezvények terén is gazdagnak mondható, minden évszakban talál mindenki magának megfelelő és érdekeset.

Kérdőívem végén kíváncsiságból megkértem a válaszadóimat, hogy írják le még milyen lehetőségeknek és programoknak örülnének. Rendkívül sok és érdekes válasz érkezett, melyeket továbbítani szeretnék majd a helybeli rendezvényszervezőnek, hiszen ezekkel még jócskán színesíteni lehet a falu életét. Sokan túracsoport alapítását és szervezett túrákat szeretnék, többen említették koncertek szervezését, illetve beszélgető körök szervezését is bizonyos témákban. A szórakozóhely igénye is felmerült, azonban ez egy nagyon megosztó téma lenne úgy gondolom. (5-8 évvel ezelőtt működött egy klubhelyiség a falu központjában, melyet bárki kibérelhetett és szervezhetett oda összejövetelt. Legtöbbször házibuli helyszínének használták, mely zavarta a szomszédokat a hangos zene miatt, illetve a szemetelés és rongálás sem volt ritka, így pár éve már ez nem opció. Viszont valamilyen lehetőség meg kell, hogy legyen a fiataloknak, így a vezetés továbbra is keres egy olyan megoldást, mely mindenki számára megfelel.) Nem utolsó szempont, hogy ezeknek a rendezvényeknek, programoknak hála a faluban élők is, közelebb kerülnek egymáshoz és ki tud alakulni egy egymást segítő és támogató közösség. Többekkel beszélgettem arról, hogy vajon jó-e, avagy inkább rossz az, ha egy településen „mindenki ismer mindenki”. A vélemény megoszló volt, de én úgy gondolom, hogy inkább pozitív, hiszen bátran lehet egymástól segítséget kérni és kialakulhat egy olyan rendszer, mint régebben volt. Amikor a szomszédok kölcsönösen segítették egymást akár nagyobb munkákban is (akár építkezés vagy kerti munkák), amikor mindenki köszönt a másiknak az utcán és akár meg is álltak pár szót váltani. Természetesen ez csak kisebb településeken, falvakban községekben működhet, de már ezzel is szebbé lehetne varázsolni az életet és az emberi kapcsolatokat erősíteni.

5. Következtetések és javaslatok

Munkám készítését azzal kezdtem, hogy jobban beleástam magam lakóhelyem, Magyarpolány történelmébe, az elmúlt 100 év eseményeibe. Habár úgy gondoltam, elég jól ismerem ezeket, mivel mindig érdekelt őseim élete hogyan alakult, mégis olvastam, tanultam számomra még ismeretlen részleteket. Szakdolgozatomban a letelepedés kérdését közelítettem meg, egyrészt a falu vezetői oldaláról, másrészt pedig a lakók szemszögéből. A következtetések fejezetben ezeket a megfigyeléseket fogom ismertetni.

Természetesen ahhoz, hogy lássam Magyarpolány a többi településhez képest milyen tendenciát mutat népesség tekintetében megvizsgáltam először az országos változásokat is. Sajnos megfigyelhető egy nagymértékű csökkenés. Ennek nyilván rengeteg oka lehet. Úgy gondolom elsők között van, hogy a párok közül sokan nem szeretnék/mernek vagy tudnak gyermeket vállalni. Vannak, akik az anyagi helyzet miatt döntenek a gyermektelenség mellett, vannak, akik szimplán csak úgy gondolják, hogy bizonytalan világot élünk, nem szeretnék, hogy gyermeküknek esteleg háborúba kelljen mennie, éheznie vagy szomjaznia kelljen élelem- és ivóvízhiány miatt és vannak, akik szeretnék ugyan, de egészségügyi tényezők miatt nem lehet gyermekük. Másik ok pedig a nagymértékű kivándorlás munkavállalás és jobb élet reményében, mely lehet politikai szempont és anyagi szempont is. Környezetemben is több olyanra van példa, hogy valaki kiment dolgozni azért, hogy majd pár év múlva, ha kellő kezdőtőkét szedett össze hazaköltözik és elkezdni itthoni életét, de a kinti életszínvonalat megtapasztalva már nem szeretne hazajönni, kint tervezi leélni életét. Nyilván az előbb említetteket az ország vezetése próbálja különböző intézkedésekkel és programokkal kompenzálni, de teljesen nem tudja. A népesség csökkenése nem csak Magyarországot sújtja, a legtöbb fejlett országban megfigyelhető, így Veszprém vármegyéjét vizsgálva is ugyan erre a megállapításra jutottam, ott se más a helyzet, pedig, ha országos belső vándorlást nézünk elmondható, hogy népszerűnek számít a Balaton közelsége miatt is és a munkalehetőségek is kedvezőek. Az általános tendenciát Magyarpolány megtöri, elmondható, hogy nem veszélyeztetni elnéptelenedés vagy akár népességfogyás sem, sőt éppen az ellenkezője figyelhető meg, terjeszkedni készül annak érdekében, hogy mindenkit fogadni tudjon, aki itt szeretne élni.

Magyarpolány polgármesterével készített interjúm célja az volt, hogy lássam ő hogyan látja a falu helyzetét, illetve milyen intézkedések, programok vannak a letelepedés ösztönzésére jelenleg. A személyes interjú során láthattam, azt, amit már korábban tapasztaltam is, hogy polgármester úr milyen elkötelezettséggel és lelkesedéssel áll a faluhoz. Ez annak is betudható, hogy itt született, itt töltötte gyermekkorát és jelenleg is itt él. Megfigyelhető, hogy a település vezetés nagy hangsúlyt fektet az újszülöttek köszöntésére, ezért is vonzó a családot alapító párok körében. Alig telik el úgy

hónap, hogy ne születne 2-4 gyermek, ami egy ilyen kis falu szempontjából kiemelkedő. A beszélgetés során egyértelművé vált, hogy nem az a cél, hogy minél több és nagyobb céget vonzzon be a falu, ami adók szempontjából nyilván jó lenne és terület is lenne hozzá, viszont élethezési szempontból sokkal többet számít az a nyugalom, ami jelenleg uralkodik. Mindenki, aki szeretne dolgozni tud 20 km-es körzetben munkahelyet találni, mely ingázás szempontjából sem megterhelő még (a kérdőíves felmérésből is ez derült ki). Egyértelmű, hogy szükség van új utcák, új házhelyek kialakítására, nagy igény van rá, azonban ezek tervezésénél sem a mennyiség számít, hogy minél több legyen, annál több pénzt szerez általuk az önkormányzat, hanem az a lényeg, hogy élhető legyen, kellő távolságra legyenek egymástól a szomszédok. Ezt a felfogást úgy gondolom több település vagy akár cég vezetése is átvehetné, hogy a minőség többet ér a mennyiségnél. Látna a jövőben tervezett fejlesztéseket biztos vagyok abban, hogy Magyarpolány folytatni fogja azt a tendenciát, ami az elmúlt években megindult, egyre többen fogják országszerte hallani nevét és egyre többen vágnak majd ide.

A kérdőív eredményeit elemezve megállapítható, hogy életkor és családi állapot alapján is változnak a tulajdonságok, adottságok, ami alapján vonzóvá válik egy település. Kérdőívem eredményeit érdemes kettő részre bontani és úgy elemezni, először csak a magyarpolányi kitöltők válaszait vizsgálni, utána pedig az összeset.

Magyarpolány esetében látható, hogy különösen népszerű a három vagy több gyermeket nevelő családok körében, mely visszavezethető az oktatási intézmények magas minőségére is, illetve a jó közbiztonságra is. Láthatóvá vált, hogy legtöbben már több, mint tíz éve élnek itt és 61 személy közül 2 ember kivételével mindenkinek az volt a válasza, hogy nem szeretne lakóhely változtatni. Ez is rendkívül nagy elégedettségről ad tanúbizonyságot. Az okok között, hogy miért költöztek ide többször felmerül az iskola megléte és falusi élet szeretete is, de többször megjelent az egészségügyi ok, asztma is. Magyarpolányban bizonyítottan olyan levegő van, mely az asztmás betegek jó hatással van. A statisztikákat és fejlesztéseket nézve vitathatatlan, hogy Magyarpolány jó irányba halad, sok kisebb faluval ellentétben nem veszélyeztetni az elnéptelenedés. Ezeket az adatokat látva egyrészt hálás vagyok, hogy itt élhetek, másrészt pedig rendkívül büszke a lakóhelyemre. Képviselőként külön öröm ilyen statisztikákat látni, hiszen ezért dolgozunk.

Amennyiben a kérdőívre érkezett válaszokat országosan vizsgáljuk elmondható, hogy összességében a magyar emberek hűek lakóhelyükhöz. Sokan nem terveznek lakóhelyet váltani a későbbiekben sem és a többség élete során egyszer sem váltott még lakóhelyet, mely nem azért van, mert a válaszadók olyan fiatalok, hogy még nem költöztek külön szülőktől. Ennek oka lehet a születéskori lakóhely szeretete mellet például ingatlan öröklése azonos településen (ugyanis

régebben még tényleg az volt a szokás, hogy a család sok esetben egy településen maradt), illetve ami a válaszokból is látszódik, hogy legtöbbször sokat számít, hogy rokonai, szerettei a közelben legyenek, akár azonos településen. Mivel az én életemben is fontos, hogy a családtagjaimat a közelemben tudjam így örömmel látni ezt az eredményt. Úgy gondolom mindenkinek kötelessége gondoskodnia azokról a személyekről, akik felnevelték és akik fontos szerepet játszottak az életükben és ezt úgy lehet a leghatékonyabban és legegyszerűbben kivitelezni, ha a közelben vannak.

Összegzésként annyit mondanék, hogy hiába van valakinek nagy, fényűző háza szép udvarral és medencével, ha egyszerűen az adott településen és az ott élő közösséggel nem érzi jól magát. A jó szomszédi viszony, szép környezet sokkal többet ér annál, mint hogy milyen épületben élünk. Azt javasolnám mindenkinek, hogy egy olyan településen töltsse el élete nagy részét és éljen, ahol mindig örömmel mozdul ki az utcára, vesz részt az eseményeken és beszélget az ottélókkal. Bizony ez a település kiválasztásánál utánajárást és érdeklődést igényel, de biztos vagyok benne, hogy megéri.

6. Összefoglalás

Szakdolgozatomban vizsgálatot folytattam az emberek lakóhely választási szokásaira vonatkozóan kérdőíves módszerrel, illetve lakóhelyem, Magyarpolány adottságait vizsgáltam, összehasonlítottam az országos, megyei és helyi népességszám alakulását és a változások lehetséges okait.

Munkámat szakirodalmi adatok ismertetésével kezdtem, ismertettem Magyarpolány történetét az 1900-as évektől kezdődően, hogy a településnek és lakóinak milyen megpróbáltatásokon kellett keresztülmenniük addig, míg a település elérte jelenlegi formáját, fejlettségi szintjét. Bemutattam a jelenleg működő intézményeket és a máig őrzött hagyományokat, szokásokat és ezek történeteit.

Annak érdekében, hogy átfogó kép alakuljon ki, hogy Magyarpolány az országos vagy megyei viszonylatokhoz képest milyen irányba halad népesség számának alakulásában ismertettem, hogy országosan és Veszprém vármegyében milyen tendencia a megfigyelhető.

Tekintettel arra, hogy Magyarpolány volt a kutatásom középpontjába készítettem egy interjút a település jelenlegi polgármesterével. Kíváncsi voltam, ő, vezetőként hogyan látja a falu további fejlődési, terjeszkedési lehetőségeit, mi az, aminek köszönhető a népszerűség, illetve milyen fiatalokat ösztönző programok vannak helyben arra, hogy itt alapítsanak családot.

Az adatgyűjtés másik módszerének a kérdőíves megkérdezést választottam, amelyből kiderült, hogy a kutatásban résztvevők közül melyek a legáltalánosabb választási opciók, szempontok, amikor lakóhelyet választanak az emberek. Kíváncsi voltam arra, hogy bizonyos településtulajdonságok, adottságok milyen hatással vannak azokra, akik életteret választanak maguknak és családjuknak akár egy életre. A kérdőívnek köszönhetően korosztály, családi állapot szerint is kategorizálni tudtam a válaszadókat.

A lakóhely kiválasztása fontos döntés mindenki életében, ezért kell több oldalról megvizsgálni, hogy melyik az a település mely igényeinknek leginkább megfelel. Hálás vagyok, hogy olyan településen tölthettem gyerekkoromat és élhetek jelenleg is, ahol továbbra is élni szeretnék, nem kérdés számomra, hogy Magyarpolányban szeretnék majd családot alapítani és később nyugdíjas éveimet eltölteni.

Köszönetnyilvánítás

Hálával tartozom családomnak, akik egyetemi éveim alatt mindig ott segítettek, ahol csak tudtak. Nélkülük nem jöhetett volna létre szakdolgozatom, köszönöm, hogy írása alatt türelemmel és megértéssel álltak hozzám!

Ezúton szeretnék köszönetet mondani konzulensemnek, Dr. Lukács Gábornak, aki a konzultációk során mindig hasznos javaslatokkal, elengedhetetlen tanácsokkal látott el, meglátásaival színesebbé tette dolgozatomat, lehetővé tette munkám elkészítését és szakmai jártasságával hozzájárult dolgozatom és jómagam sikeréhez. Köszönöm a türelmet és a mindig rendelkezésre állást!

Köszönöm barátaimnak is, akik mindig ott voltak nekem mikor szükségem volt rájuk!

Köszönettel tartozom Magyarpolány képviselőtestületének, hiszen képviselőtársaim ezen időszak alatt igyekeztek minden terhet levenni a vállamról, segítettek feladataim elvégzésében, hogy teljes egészében a szakdolgozatom írására tudjak koncentrálni!

Köszönöm mindenkinek!

7. Szakirodalom jegyzéke

- Bihari Z. (2021): Mi, SVÁBOK, Nemzeti Értékek Könyvkiadó, Szeged
- Heffler L. (2018): Mezeiek, Magyarpolányért Nemzeti Örökségünkért Közalapítvány, Veszprém
- Beszterdich I. – Boldizsár B. – Csabai T. – Ebele F. – Formádi K. – Mayer P. – Dr. Paksi Z. – Weisz F-né (2008): Magyarpolányi helytörténeti füzetek I.: „Mint oldott kéve...”, Polt Rita, Veszprém
- Mayer É. (1994): Barátság, 1. évf. 1. sz. 4-5. o.
- Német Nemzetiségi Általános Iskola Magyarpolány (2012): Jubileumi évkönyv 250. tanév, Baumgartner Zsoltné, Ajka
- Polgár Z. (1993): Műemlékvédelem, 37. évf. 3. sz. 133-135. o.
- Polgár Z. (1993): Turista Magazin, 104. évf. 7. sz. 26-27. o.
- Sári A. (2021): Veszprém szíve-java, Veszprém
- Tájak-Korok-Múzeumok kiskönyvtára (1990): MAGYARPOLÁNY Műemlékek, 381. szám, TKM Egyesület Magyarpolány, Veszprém
- Tóth P. (2008): A példa ereje – Eurpa Nostra díjas alkotások Magyarországon, Budapest
- Ebele F. – Aporfi I. – Döbrönte H. – Kovácsné Takács M. – Tóth P.: Magyarpolány, Magyarpolányi Községi Tanács, Veszprém

Internetes források:

INTERNET1:http://real.mtak.hu/135068/1/DL_szocikkek_kisebbsseg_fogalma.pdf(2023. február 2.)

INTERNET2: <https://www.magyarpolany.hu/ovoda-bolcsode/> (2023. március 16.)

INTERNET6:<https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/06/jovore-hungarikum-lehet-a-magyarpolanyi-passio> (2023. április 6.)

INTERNET7: <https://szinhaz.org/esemenyek/magyarpolanyi-passio/> (2023. április 6.)

INTERNET8: <https://szinhaz.org/tortenet/> (2023. április 6.)

INTERNET9: <https://habitusalapitvany.hu/lelekzug/> (2023. április 6.)

INTERNET10: <https://www.magyarpolany.hu/nemzetkozi-muvesztelep-magyarpolany/> (2023. április 14.)

INTERNET11:<https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/sport/Kutatasmodszer e.pdf> (2023. április 26.)

8. Táblázat- és ábrajegyzék

1. ÁBRA: MAGYARPOLÁNY CÍMERE	5
2. ÁBRA: MAGYARPOLÁNY TÉRKÉPE.....	6
3. ÁBRA: NÉMET NYELVŰ SÍREMLÉK.....	7
4. ÁBRA: SZENT LÁSZLÓ TEMPLOM HÁTTÉRBEN A KÁLVÁRIÁVAL.....	7
5. ÁBRA: 4. STÁCIÓ SZOBRAI.....	8
6. ÁBRA: FÁJDALMAS SZŰZ-KÁPOLNA.....	8
7. ÁBRA: KILÁTÁS A KÁLVÁRIÁRÓL	9
8. ÁBRA: PETŐFI UTCA	9
9. ÁBRA: CHRISTKINDSPIELBEN RÉSZTVEVŐK 1988 KÖRÜL.....	11
10. ÁBRA: A PFINGSTNEGL FELVEZETÉSE.....	11
11. ÁBRA: OSTERBRUNNEN	12
12. ÁBRA: TANULÓÉTSZÁM 1952 ÉS 2012 KÖZÖTT	13
13. ÁBRA: MAGYARPOLÁNYI PASSIÓ PLAKÁTJA 2023-BAN	15
14. ÁBRA: SZAKRÁLIS TÉR	16
15. ÁBRA: ZÖLD ÉLET HÁZA	17
16. ÁBRA: SZOBORPARKBAN TALÁLHATÓ SZOBROK.....	18
17. ÁBRA: EDELSBACH CÍMERE	19
18. ÁBRA: ZWÖNITZ CÍMERE	19
19. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON	20
20. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA VESZPRÉM VÁRMEGYÉBE	21
21. ÁBRA: NÉPESSÉG ALAKULÁSA MAGYARPOLÁNYBAN.....	22
22. ÁBRA: KITÖLTŐ LAKÓHELYE.....	27
23. ÁBRA: JELENLEGI LAKÓHELYÉN ELTÖLTÖTT IDŐ	28
24. ÁBRA: LAKÓHELYVÁLTÁSOK SZÁMA A KITÖLTŐ ÉLETÉBEN	29
25. ÁBRA: MELYIK MILYEN MÉRTÉKBEN BEFOLYÁSOLTA/BEFOLYÁSOLJA A LAKÓHELY VÁLASZTÁSÁT?.....	30
26. ÁBRA: MENNYIRE BEFOLYÁSOLTÁK/BEFOLYÁSOLJÁK AZ ALÁBBI KIJELENTÉSEK NEGATÍVAN A LAKÓHELY VÁLASZTÁSÁT	31
27. ÁBRA: MILYEN RENDEZVÉNYEKNEK ÖRÜLNE A KITÖLTŐ LEGINKÁBB A LAKÓHELYÉN?	32

9. Mellékletek

1. számú melléklet – Letelepedési szokások kérdőív

Kérdések:

1. Kitöltő neme?
2. Kitöltő életkora? – feleletválasztós: 0-25 év, 26-35 év, 36-65 év, 65 év fölött
3. Kitöltő családi állapota? – feleletválasztós: egyedülálló, házas, elvált, özvegy, párkapcsolatban él
4. Kitöltő gyermekeinek a száma? – feleletválasztós: 0, 1, 2, 3 vagy több
5. Kitöltő lakóhelye? – feleletválasztós: falu vagy község, kis- vagy középváros (100 ezer fő alatti), nagyváros (100 ezer fő fölötti), főváros
6. Település megnevezése - rövid válasz: saját válasz megadható
7. Mióta él a jelenlegi lakóhelyén? – feleletválasztós: kevesebb, mint 3 éve; 3-7 éve; 7-10 éve; több, mint 10 éve
8. Tervez Ön lakóhelyet váltani? – feleletválasztós: igen, nem
9. Amennyiben az előző kérdésre IGEN volt a válasza kérem indokolja meg miért? - rövid válasz: saját válasz megadható
10. Eddigi élete során hányszor váltott lakóhelyet? – feleletválasztós: egyszer sem, egyszer, 2-5 alkalommal, 5-nél többször
11. Kérem indokolja meg eddigi lakóhelyváltásának okát! - rövid válasz: saját válasz megadható
12. Az alábbiak közül melyik milyen mértékben befolyásolta/befolyásolta a lakóhely választását? – feleletválasztós rács: 1 (egyáltalán nem) -5 (nagymértékben): nagyváros közelsége, bölcsőde/óvoda a településen, általános iskola a településen, közbiztonság, étterem a településen, posta a településen, szépegyszalon és azok szolgáltatásainak megléte, sportolási és szabadidős tevékenység lehetősége, bevásárlási lehetőség, családtagok közelsége, munkalehetőségek, település megközelíthetősége tömegközlekedéssel, ingatlanárak
13. Mennyire befolyásolták/befolyásolják az alábbi kijelentések negatívan a lakóhely választását? – feleletválasztós rács: 1 (egyáltalán nem) -5 (nagymértékben): zsáktelepülés, kisebbség jelenléte, népesség elöregedését mutató statisztikák
14. Maximum hány kilométert ingázna naponta a lakóhelye és munkahelye között? - rövid válasz: saját válasz megadható
15. Gyermekeit maximum hány kilométerre található óvodába, iskolába íratná be? - rövid válasz: saját válasz megadható

16. Milyen rendezvényeknek örülne Ön leginkább lakóhelyén? – jelölőnégyzetek: színdarabok, koncertek, bálók, gyermekeknek szóló rendezvények, sportprogramok és vetélkedők, főzőversenyek
17. Kérem írja le milyen programoknak, lehetőségeknek és rendezvényeknek örülne az Ön lakóhelyén? – hosszú válasz: saját válasz megadható

Nyilatkozatok

NYILATKOZAT

Alulírott Szita Mirabella, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Georgikon Campus, vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak nappali tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakedolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2023. év április hó 27. nap

Szita Mirabella

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakedolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Szakedolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: Keszthely, 2023. év április hó 30. nap

(dr. Lukács Gábor)

Belső konzulens